

SLOVENSKI NAROD

Izjaja vsak dan popoldne, izvemši nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petih vrst à Din 2.-, do 100 vrst à Din 2.50, od 100 do 300 vrst à Din 3.-, večji inzerati petih vrst Din 4.-. Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.-, za inozemstvo Din 25.-. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon: 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR Strossmayerjeva 3b. — NOVO MESTO, Ljubljanska c. telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65
podružnica uprave: Kocencova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE, Ob kolodvoru 101
Račun pri poštnem čerkovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

Pred odločilnimi dogodki

Danes so se v Parizu sestali zastopniki Francije, Anglije in Italije, da zavzamejo skupno stališče napram Nemčiji, jutri pa odpotuje angleški zunanji minister v Berlin

Pariz, 23. marca. r. V vseh političnih in diplomatskih krogih so uverjeni, da se nahaja Evropa pred usodno-odločilnimi dogodki. Danes se sestane v Parizu konferenca zastopnikov Francije, Anglije in Italije, da se posvetujejo o enotnem nastopu treh veselih proti Nemčiji, jutri pa potuje angleški zunanji minister Simon in razorožitveni delegat Anglije minister Eden v Berlin, da stopita v stike z nemško vlado. Od izida teh dveh sestankov je v glavnem odvisen razvoj nadaljnjih dogodkov. Če bo Nemčija trmoglavo vztrajala pri svojem enotranskem stališču in odklanjala vsak sporazum z ostalimi državami, v pariških krogih ne dvomijo, da se bo znašla pred strnjeno fronto vsega sveta. Kajti kljub vsem razprtijam je vendarle v mednarodnem življenju že tako prodrl duh solidarnosti, da bi vsako ogrožanje miru naletelo na strnjen odpor vsega kulturnega sveta.

Pariški sestanek

Okrepitev enotne fronte veseli napram Nemčiji in priprave za odločilno konferenco v Comu

Pariz, 23. marca. r. Danes bo v Parizu angleško-italijansko-francoska konferenca. Italijanski državni podtajnik Suvich je prispel ob 9.35 na lyonski kolodvor, lord Eden pa nekoliko kasneje z letalom iz Londona. Razgovori se bodo pričeli pri obedu, ki ga bo dal na čast gostom zunanji minister Laval. Na merodajnem mestu izjavljajo, da bo konferenca predvsem služila za to, da zagotovi tesno solidarnost Londona, Rima in Pariza, ker bi mogla le enotna fronta treh veselih napraviti vtis na Nemčijo. Glede namigovanja zunanjega ministra Simona v svojem govoru v spodnji zbornici, da bi se mogla Nemčija udeležiti konference v Comu, izjavljajo s francoske strani, da bi se moglo tako vabilo Nemčiji poslati le s pristankom Pariza in Rima. Vendar pa tako povabilo ne bi bilo zaželeno niti Rimu, niti Parizu. Ako hoče Nemčija v resnici vzpostaviti mednarodni kontakt, obstoji za to edina logična možnost samo v njenem povratku v Zenevo.

Pariz, 23. marca. r. Z največjo napetostjo pričakuje vsa politična javnost izid današnjega sestanka Lavala, Edena in Suvicha v Parizu. Razgovori so se pričeli ob 11. dopoldne in se bodo s kratkim odmorom opoldne nadaljevali do 5. popoldne. Eden krene iz Pariza jutri z letalom v Amsterdam in se bo tam pridružil Simonu in z njim odpotoval v Berlin. Listi podčrtavajo pomen današnjega pariškega sestanka in pravijo, da gre predvsem za učvrstitve enotne fronte Francije, Anglije in Italije napram Nemčiji. »Jour« opozarja na to, da želi Anglija nova pogajanja z Nemčijo ter njeno sodelovanje pri razpravi pred Društvom narodov. Francija in Italija se temu protiva in želita, da se napravi Nemčiji proces v Zenevi. Pariški sestanek ima po mnenju lista namen najti med tema dvema stališčema srednjo pot. V ostalem pa ima današnji sestanek predvsem namen pripraviti bodoči sestanek Lavala, Simona in Mussolinija, ki bi

Nemčija oborožena do zob

Senzacionalne ugotovitve francoskega vojnega ministra — Nemčija se sistematično in z največjo naglico pripravlja na vojno

Pariz, 23. marca. r. V narodno obrambnem odboru poslanske zbornice je imel vojni minister Maurin govor, v katerem je podal zanimive podatke o moči in organizaciji nemške armade. Po njegovih informacijah bo izmed predvidenih 36 divizij imela nemška vojska 21 divizij pehote, 3 divizije konjenice in 1 lahko motorizirano divizijo. Ostalih 11 divizij bo kombiniranih in bodo prav tako motorizirane. Skupno bodo imele te divizije preko pol milijona vajakov. K temu pa je treba prišteti še 9 policijskih divizij, ki so docela vojaško organizirane.

Minister Maurin je v svojem govoru nadalje ugotovil, da je 75 odstotkov nemške industrije zaposlene z izdelavo orožja in drugih vojaških potrebščin. Po večini delajo te tovarne noč in dan. Zlasti v tovarnah za topove, strojne puške, bombe in granate delajo neprestano, da bi čim prej pripravili ogromne

se imel vrniti po Simonovem povratku iz Berlina prihodnji četrti ali peti v Severni Italiji, najbrže v Comu.

Angleško pojasnilo

London, 23. marca. r. Zunanje ministristvo je izdalo uradno pojasnilo o govoru, ki ga je imel Simon v poslanski zbornici in ki so ga v inozemstvu tolmačili tako, kakor da Anglija ni več solidarna s Francijo in Italijo, marveč želi separatna pogajanja z Nemčijo. Pojasnilo pravi, da je tako tolmačenje docela napačno. Simon je hotel samo izraziti željo, da se pritegne Nemčija k pogajanjem, toda šele takrat, ko se bodo o tem sporazumele Francija, Anglija in Italija. Nikakor pa ni bil namen Simona, spraviti Nemčijo že na prihodnji sestanek in tako pretvoriti ta sestanek v konferenco. Prav tako demantira zunanje ministristvo vesti o tem, da bi vodil Simon v Berlinu kaka pogajanja z Nemčijo glede mornarice, ker smatra, da to ni samo zadeva Nemčije in Anglije, marveč vseh zainteresiranih držav.

V Angliji molijo za uspeh Simona

London, 23. marca. p. »Times« poroča, da so razni verski in cerkveni krogi pokrenili akcijo, naj bi se jutri v vseh cerkvah vršile molitve za uspeh Simonovega potovanja v Berlin, ker smatrajo, da je mir v resni nevarnosti.

Nemški odgovor Franciji

Pariz, 23. marca. r. V poučenih krogih se zatrjuje, da bo nemški poslanik v teku današnjega ali jutrišnjega dne napravil demaršo pri francoski vladi in izročil zunanjemu ministru Lavalu noto, s katero bo nemška vlada odgovorila na francosko protestno noto zaradi uvedbe splošne vojaške dolžnosti in kršitve versajske mirovne pogodbe.

zaloge. Zelo je zaposlena tudi kemična industrija, zlasti ona za pridelavo sintetičnega bencina. Razen tega zbira Nemčija ogromne količine živeža ter na debelo izdeluje konzerve za vojaštvo. Naravnost ogromne količine konzerv uvažajo tudi iz Amerike in Portugalske. Nemške tvornice za letala izdelajo dnevno po 15 najmodernejših, popolnoma opremljenih letal, tako da bo Nemčija v treh mesecih imela na zalogi preko 1500 novih letal s potrebnimi rezervnimi deli. Nemška letala razvijajo neizmerno brzino in imajo ogromen akcijski radij.

V svojih nadaljnjih izvajanjih, ki so zbudila ogromno pozornost v vsej javnosti, se je vojni minister Maurin bavil z vojaško predizobrazbo nemške mladine. Obligatno leto v tako zvanih delavskih oddelkih ni nič drugega, kakor leto kadrovske službe v vojski. Tu

di če bi sodaj Nemčija uvedla samo enoletno vojaško službo, bodo nemški rekruti dejansko služili dve leti.

Končno je minister Maurin orisal nevarnost nenadnega napada s strani Nemčije. Francija bo mogla postaviti proti takemu napadu samo svojo aktivno vojsko, dočim bi Nemčija imela že takoj 700.000 mož. V zvezi s tem je podčrtal važnost vojaških zavezništev, ki jih je že in še namerava skleniti

Nemški vladi komandirajo generali

Velika nesoglasja med Hitlerjevo stranko in generalštabom — Generali se vedno bolj vmešavajo v politiko in preprečujejo vsak sporazum

Berlin, 23. marca. r. V tukajšnjih političnih krogih vlada precejšnja nervoznost v pričakovanju sklepev konference veselih v Parizu in glede izida razgovorov, ki jih bo imel Hitler z angleškim zunanjim ministrom Simonom.

Govori se, da vlada za kulisami velike nesoglasje med vodilnimi člani Hitlerjeve stranke na eni in med vojaškimi krogi na drugi strani. V vodstvu stranke prevladuje vedno bolj vtis, da so generali pridobili Hitlerja docela na svojo stran in se zaradi tega boje, da se ne bi generali polastili vodstva stranke politike. V zunanje političnem pogledu že itak odloča samo generalni štab; z uvedbo splošne vojaške dolžnosti pa so generali dobili velik vpliv tudi na notranjo politiko in lahko bi se zgodilo, da bi se mladina v dobi vojaške službovanja odtujila strankini disciplini.

Generali so za odklonitev vseh predlogov in ponudb, ki bi jih staval Simon odnošno veselih in vedno bolj pozivljajo stari duh sovraštva proti Franciji, dočim se politični krogi strankinega vodstva zavedajo, kakšne posledice mo-

rejo zaradi tega nastati in se zato vzemajo za zmernejšo politiko. Vse pa kaže, da prevladuje vpliv generalštaba. Zato politični krogi z naraščajočim vzemiranjem pričakujejo nadaljnega razvoja dogodkov.

Struja, ki zagovarja najnovejši kurz nemške zunanje politike, je tudi že pridno na delu z raznimi intrigami, ki naj onemogočijo vsak sporazum. Tako se je sinoči razširila verzija, češ, da se Nemčija nikakor ne more vrniti v Društvo narodov, ker da grozi Francija, da bi v tem primeru izstopila z vsemi svojimi zavezniki iz Društva narodov. Tako bi na Nemčijo padla odgovornost za razbitje zenevske ustanove. Tega pa Nemčija neče in zato raje ne gre več nazaj v Zenevo.

V ostalem pa v Berlinu še vedno zelo računajo na popustljivost Anglije in na njeno naklonjenost, ker smatrajo, da nikakor ne more biti v interesu Anglije, če bi se Francija preveč okrepila. Zato računajo, da bo Anglija znova izigrala Francijo in pustila, da bo Nemčija jezikec na evropski tehtnici, po kateri si veselih dele oblast.

Važno delo ZKD

V Kazini se je pričel danes ob lepi udeležbi pod okriljem Zveze kulturnih društev nacionalno-prosvetni tečaj

Ljubljana, 23. marca.

Vse države posvečajo državljanski vzgoji svojega prebivalstva veliko važnost. Pri nas se v tem pogledu stori mnogo premalo. Zveze kulturnih društev si je zato nadelala hvalno nalogo, da po svojih najboljših močeh izpolni to vrzel. Priradila je zato nacionalno prosvetni tečaj, ki se ga udeležuje 90 milijonov javnih delavcev iz vseh delov banovine. Zlasti močno je zastopan delavski stan in kmetijski sinovi, prav mnogo pa je tudi učiteljev in učiteljic. Vsebinsko si je ZKD zamislila tečaj tako, da tečajnike najprej seznanj z nacionalno političnimi nalozami, drugi del naj bi obsegal socialno gospodarska in zdravstvena vprašanja, zadnji dan pa bo svobodna debata. Predavalno snov bodo tolmačili naši najvidnejši in najpomembnejši javni delavci in strokovnjaki. Tečaj, ki se je pričel danes dopoldne v dvorani Kazine, bo trajal 3 dni.

Tečaj je otvoril predsednik ZKD minister n. r. senator dr. Albert Kramer, ki je uvodoma pozdravil vse udeležence, posebej pa še zastopnike prosvetnih organizacij in uprav, načelnika prosvetnega oddelka banske uprave prof. Breznika, dalje zastopnike Narodne odbrane, Naprednega akademskega starešinstva, akademskega društva Jadran, Vodnikove družbe in predavatelje. V nadaljnjem je nato razložil pomen tečaja, ki ima nalogo, da poveže napredno in nacionalno delo v naši domovini. Dočim se drugod sistematično dela na nacionalno prosvetnem polju, leži to delo pri nas na ramah posameznih organizacij.

Tečajnike je zatem pozdravil načelnik prof. Breznik, ki je naglašal, da manjka našemu ljudstvu državljanske vzgoje. Za akademsko starešinstvo zveze je spregovoril njen tajnik prof. Pavlič, v imenu Vodnikove družbe pa bivši poslanec Pustoslavsek, ki je želel, da bi udeleženci tečaja postali tudi člani Vodnikove družbe, ki vrši prav tako važno delo na kulturnem polju kakor ZKD. Dr. Matko Brncić je obljubil vsi pomoč Narodne odbrane. Predsednik ZKD dr. Kramer

Herriot poziva k slogi

Pariz, 23. marca. AA. Minister brez listnice in bivši ministri predsednik Edouard Herriot je imel snoči v Limoursu govor. Konferenco je sklicala okrožna organizacija radikalno socialistične stranke za volilno okrožje Seine in Oise. Herriot je v svojem govoru med drugim izjavil:

Francija mora pred vsem svetom glasno in jasno odbiti očitke, češ, da se je oborožila in da je njena oboroženost pretirana. Herriot je nato zagovarjal delo sedanje francoske vlade. Vlada v tem resnem času ne bo izgubila ravnovesja in hladnokrvnosti. Herriot pozdravlja sklep vlade, s katerim je predložila sedanje dogodke v Nemčiji Društvu narodov v odločitev. Navzile temu, so še vedno odprta vrata za celo vrsto mirnih rešitev. Nobene ovire ni, da ne bi sklenili paktov o vzajemni pomoči, ki so zdaj tako potrebni, kakor nikoli tega, Herriot je nato izjavil, da bila prva napaka in celo zločin, če bi Francija ne bila spreje la nobenega varnostnega ukrepa zdaj, ko je postalo jasno, da razpolaga Nemčija s pol milijona efektivov. Francoska vojska pa je danes tako okrnjena, da komaj zadošča potrebam državne obrambe. Na kraju je Herriot apeliral na splošno narodno slogo.

Tudi Simon za slogo

London, 23. marca. AA. Zunanji minister Simon je imel v Vildersonu govor, v katerem je med drugim dejal:

Mi se ne moremo spuščati v vsakovrstne pustolovščine inozemstva. Prav tako pa se ne moremo mešati v posamezne svetovne spore, ker bi s tem ne pomagali miru. Veliki Britaniji je zdaj potrebna sloga in hladnokrvnost. To je pokazala tudi razprava v parlamentu.

Francoska politika v Alžiru

Pariz, 23. marca. AA. Senat je posvetil več sej razmeram v Alžiru. Danes so to razpravo zaključili s soglasnim sprejetjem dnevnega reda, s katerim je soglašala tudi vlada in ki poziva vlado, naj nadaljuje svojo dosedanja politiko v Alžiru in skuša čimprej urediti tamošnje gospodarske stiske. Med razpravo o alžirskih razmerah je notranji minister Regnier poročal o svojem inspekcijskem potovanju po Alžiru. V svojem poročilu je izjavil, da Francija lahko zaupa lojalnosti alžirskih domačinov. Tudi voditelji razrednega pokreta so izrekli popolno zvestobo francoski republiki. Vlada je v sporazumu z alžirsko banko sklenila podeliti domačinom v Alžiru pomoč in kredite, da s tem olajša brezposelnost. Notranji minister je na koncu svojega govora poudaril, da bo vlada tudi v bodoče skrbela za spoštovanje francoske avtoritete v Alžiru.

Napetost v Abesiniji popušča?

Zeneva, 23. marca. AA. Zenevski diplomatski krogi tolmačijo italijansko noto Društvu narodov o dogodkih v Adasiji kot znamenje popuščanja napetosti v Abesiniji. Italijanska nota izjavlja, da vztraja italijanska vlada na dosedanjih pogodbah z Abesinijo. Po tej pogodbi morata obe državi po morebitnem neuspehu neposrednega pogajanja priznati arbitražni postopek. Iz tega sklepajo ti krogi, da bodo italijansko-abesinski spor uredili na prijateljski način, še preden bo Društvo narodov utegnulo sklepati o nedavni vlogi abesinske vlade.

Vremenska napoved

Dunajska popoldanska vremenska napoved za nedeljo: Spremenljiva oblačnost, padec temperature, vetrovno.

Borzna poročila.

INOZEMSKÉ BORZE.

Curth, 23. marca. Beograd 7.02, Pariz 20.28, London 14.75, Newyork 309.135, Bruselj 70.50, Milan 25.50, Madrid 42.235, Amsterdam 208.95, Berlin 124.05, Dunaj 66.80, Praga 12.91, Varšava 58.25, Bukarešta 3.05.

Italija in Jugoslavija

Francoski zunanji minister o zblizanju med jadranskima sosedoma — Sporazum med Rimom in Beogradom je največje jamstvo miru

Pariz, 23. marca. r. Zunanji minister Laval je imel v poslanski zbornici daljši govor, v katerem se je dotaknil tudi odnošajev med Italijo in Jugoslavijo ter izjavil med drugim:

Mussolini namerava nadaljevati politiko zblizanja Italije in Jugoslavije. Brez tega zblizanja ne more biti nobenega trajnega sporazuma. To zblizanje bo v veliki meri olajšalo položaj v Ev-

ropi in učvrstilo fronto onih, ki hočejo mir. Francija to politiko podpira, ker si hoče s tem obenem zavarovati svojo lastno varnost. Francija bo v tem pogledu izvršila svojo dolžnost in se ne bo nikdar odrekla idealu miru. Francija ostane močna in sebi sami zvesta, sveta pa tudi vsem svojim zaveznikom in prijateljem.

Planica in Garmisch

Zanimiva izjava ing. Bloudka o planiški skakalnici — Ob ugodnejšem vremenu bi bili skakali nad 100 m

Ljubljana, 23. marca
Planica naj bi bila konkurent Garmischu? To vprašanje smo včeraj načeli, ker se za tem skriva gonja proti Planici. Ali je res Jugoslavija imela namen zasenčiti nemško olimpijsko skakalnico? Malo verjetna se nam zdi ta domneva, kajti planiška skakalnica je bila zgrajena prej, kakor ona v Garmischu. Poslušajmo, kaj pravi o tem projektant planiške skakalnice inž. Bloudk.

— Ni povsem točna trditev, da drugje ni mogoče zgraditi skakalnice, kakršna je v Planici. Vse se da napraviti. Zakaj druge velike skakalnice v Evropi ne dosegajo planiške? Zgrajene so večinoma z edinim namenom, da se postavi nov rekord. Nam ni bilo do rekorda. Bil je to le znanstveni poizkus, ki ga je bilo treba praktično preizkusiti. Ali so mogoče 100 meterski ali še daljši skoki brez nevarnosti za skakača? To je bila vodilna misel, ko smo začeli graditi našo skakalnico. Z ljubeznijo smo šli na delo, za idejo nam je bilo. To je tudi glavni razlog, zakaj n. pr. švicarske skakalnice ne dosegajo planiške. Zgrajene so bile z denarjem hotelskih podjetij za propagando dotičnega letovišča. Fizikalni predpisi se pri gradbi niso vpoštevali tako temeljito, kakor bi se morali. Zato je bilo še pri vsaki tekmi več padev, kakor starih skokov. In v Planici? Pri tekmi kvemu dva, trije padci, pri tem pa daljave 80 do 80 m bolj sigurne, kakor drugje 60 metrov.

Razumem prigovore proti Planici. Kdor planiške skakalnice ni videl, je moral po dosedanjih izkušnjah biti skeptičen. Celo strokovnjaki so morali odkimavati. Češ, saj je izključeno, da bi bili tako dolgi skoki brez nevarnosti. Kdor pa je videl Planico in celo skakal na skakalnici, je izgubil vse predsodke in jo začel navdušeno hvaliti kot brez primere v svetu. Vsi navzoči, s katerimi sem govoril, so mi zatrjevali, da je nepopisen užitek skakati na planiški skakalnici. Še nedavno prej veliki nasprotniki so postali največji oboževalci in zagovorniki Planice. Tako je bilo n. pr. pri Čehih. Na Pokljuki so nam odsvetovali, češ, naj pustimo Planico, ko so pa skakalnice videli in sami skakali, so bili bolj navdušeni, kakor mi sami. Enako bi lahko povedal tudi o drugih. Največji zagovorniki pa so vsekakor norveški skakači, le škoda, da s njihovega saveza ni istega mnenja.

Kako sem letos preuredil skakalnico? Drugod delajo z lesom, mi smo delali s snegom. Gradbenik je postal kipar. Seveda nas je prisilila čudna zima, da smo tako delali. Brez predhodnega mraza je zapadel sneg. Zemlja ni zmrznila, zapadli pršili in imel prave podlage. Zato nismo gradili, temveč modelirali. 30 vagonov snega smo navozili na skakalnico. Skakalnici sem dal obliko, kakršno je imela letos. Ni bila tober, stabilno zgrajena in tudi nikdar ne bo. Predstavlja samo serijo. Prvemu poizkusu bo sledil še drugi, tretji. Vsak od teh pa bo imel namen, da dokaže praktično možnost skokov brez nevarnosti. Pri delu je

bilo treba računati z razpoložljivimi sredstvi. Podpore nismo dobili, edino ljubljanski podžupan nam je naklonil 2500 Din. Drugod po svetu bi prispevali vsi. Vsa preureditev je stala 12.000 Din.

Zalet je bil urejen tako, da je samo pri ugodnih snežnih prilikah omogočal skoke do največ 102 m brez nevarnosti za skakača. To je bilo zelo važno, ker vam je znano nasprotno stališče FIS. In baš zato sem se do pitice držal fizikalnih zakonov in načel. Uspeh poznate. Dokaz nenevarnosti skakalnice se mi je posrečil. Pripravljen sem, da bodo našemu vzgladu sledili drugod po svetu in zgradili prav takšne skakalnice. Čas teče nemoteno dalje, z njim tudi človeški duh. Ni je reči, ki bi mogla človeka v njegovem hotenju zaustaviti. Tudi norveški savez bo moral iti s časom ali pa bo ostal sam na svojem starokopitem stališču.

Kljub slabemu vremenu je Andersen, ne da bi čutil pritisk, skočil 99 m. Niso bili to kratki metri, skrbno in z inozemsko kontrolo smo merili. Malenkost bi mi bila, da uredim skakalnico za skok do 110 m. Treba bi bilo podaljšati nekoliko zalet, toda pritisk pri doskoku bi bil tako velik, da bi lahko nastala nesreča. Prevelika je odgovornost graditelja, zato nisem hotel forsirati preko varnostne meje. Ako bi imeli ugodnejše vreme, bi preskočili tudi 100 m.

Najprimernejši čas za planiško preureditev je po mojem mnenju februarja ali začetek marca. Prej bi bilo preuranjeno. Zaradi hudega mraza bi se namreč sneg ne dal teptati. Letos smo imeli zelo slab sneg. Ko je nastopila jugovina, se je sneg začel pogrezati in zato na tekmo nismo pripustili neizkušnih skakačev. Govori se, da bi bilo treba tekmovanje zalet pozneje. Res bi bila najprimernejša ura ob 15. Vendar bi smelo tekmovanje trajati največ do 15.30, ker bi doskočišče pozneje zmrznilo in postalo nevarno. Le nekaj bi morali letos storiti: zasenčiti zaletišče. Preparacija s salmijakom namreč ne omogoča dobre smučine. Zaradi močne pripeke, se je sneg strdil šele 10 cm pod površjem. So to malenkosti, ki bi pa utegnile imeti zle posledice.

Včeraj ste pisali o Garmischu. Tudi mi smo bili mnenja, da gre v gonji proti Planici samo za prestiž Nemčije. Kakor sem že omenil, gre pri Planici le za poizkus. Povem vam, da niti Garmisch, niti norveški savez ne bo mogel zavreti Planice. Zadnji čas je, da se spremeni popolnoma napačno naziranje nekaterih sportnih krogov, ki menijo, da je treba pri smučarskih skokih v prvi vrsti oceniti slog. V lahki atletiki je popolnoma vseeno, kako skakaš, poglavitna je daljava, ki si jo dosežeš. Presoja slaga je zadeva okusa, daljava pa z okusom nima prav nič skupnega. To je zastarelo naziranje, ki ga bo čas kmalu pogazil. Po mojem naj se na težkih skakalnicah, kakor je n. pr. holmenkollnska, meri po slogu, kjer so pa aerodinamične skakalnice, naj odločuje edino daljava. Tako je v vseh sportnih panogah, zakaj bi bilo v smučanju drugače.

K filmu „Čeljuskinci“

Kako je prišlo do katastrofe in kako je bila posadka ledolomilca „Čeljuskina“ rešena

Ljubljana, 23. marca.
V noči na 13. februarja lani je vodja »Čeljuskinov« ekspedicije prof. Smit poslal v Moskvo brezlični znak SOS na pomoč. Kmalu nato se je »Čeljuskina« potopila. 91 članov posadke, 10 žensk in 2 otroka so se rešili na ledeno goro, na kateri so si napravili s stvami, ki so jih rešili iz potopljene ladje, taborišče, ter čakali ves čas na rešitev. Ravno dva meseca so preživeli brodolomci na ledeni plošči. »Čeljuskina« je odplul 14. julija 1933 iz Arhangelska. Njegova naloga je bila preiskati severno morskot pot proti Tihemu oceanu. V novembur 1933 je ladja zašla v tajfun,

ogorčenem boju z razdivjanimi elementi se jim je posrečilo rešiti na varno vse ljudi, otroke, ženske, pa tudi polarne pse in sani, ki so ostali na ledeni gori. Rešitev zadnjih pet brodolomcev »Čeljuskina« je prišla, ko je bila stiska že na višku. Ledena gora, na kateri so taborili, je pričela že razpadati in bila je nevarnost, da se taborišče vsak trenutek pogrezne v mrzle valove. Kljub temu pa junaški brodolomci niso obupali, temveč so hladnokrvno pričakovali, da bodo tudi oni rešeni. Bili pa so pripravljani tudi na najhuše. Ze v nekaj dneh po 13. aprilu 1934 nedvomno ni bilo več ne duha ne sluha o ledeni gori,

ti jo je vrgel na zaledenelo morje v Beringovem prelivu. Dne 14. februarja 1934 pa so ledene mase stisnile ladjo in strle njen trup. Pri reševanju posadke na ledeno goro je prišel le en član posadke ob življenje. Dne 27. februarja se je ledena gora odtrgala, zajel jo je topli tok morja ter jo prelomil čez pol. Znova so se oglašili SOS klici — na pomoč. Poslali so obupancem na pomoč 25 letal in ledolomilcev, toda nesreča je hotela, da so se skoraj vse ladje poskodovale na poti. En ledolomilec so morali takoj izločiti iz reševalne akcije, eno letalo pa je treščilo na led in se razbilo. Končno sta se 5. marca opogumila letalca Ljapidevski in Petrov. Ljapidevski je s svojim letalom ANT 4 v zaporednih poletih prepeljal iz ledene gore več brodolomilcev, ostale pa založil s hrano in z novimi akumulatorji za malo oddajno postajo na plavajočem ledeniku. Prof. Smitu, vodji ekspedicije, je uspelo rešiti tudi vse navtične instrumente in so tako brodolomci lahko ugotovili točen položaj svoje ledene ladje in ga brezlično sporočali reševalcem. Ljapidevski se je po prvem poletu hotel vrniti v »Čeljuskinca«, med vožnjo pa ga je doletela nezgoda. Slednjic so ga izsledili in rešili.

Obupanim brodolomcem, preživljajočim strahovite dneve na ledeni gori, so odhleti na pomoč zopet drugi letalci: Molotov, Kaminin in Vodopijanov. Po

na katero se je 13. februarja istega leta rešilo 91 članov posadke »Čeljuskina« ter 10 njihovih žen in dva otroka, ki so po tako silnem naporu in brezprimernem junaštvu ruskih letalcev Ljapidevskega, Molokova, Kaminina, Slepneva in Ušakova vsi stopili zopet na trdna tla.

In te grozne prizore smrti zapisanih, a v zadnjem hipu tako čudežno rešenih brodolomcev bomo videli te dni na filmskem platnu v Elinem kinu Matica, kjer nam pokažejo znameniti film »Čeljuskinci«. O tem filmu bi bilo odveč izgubljati vsako besedo, saj govori sam zase dovolj glasno.

Prošnja mestni občini

Ljubljana, 22. marca.
Preurejajo se razne ulice in ceste, med njimi se bo tudi uredila Karlovska cesta, ki je preureditve res potrebna. Tudi Ižanska cesta spada pod mestno občino Ljubljana in tudi ta je potrebna preureditve. Ze v začetku, ko se zavije s Karlovskega mostu, je prvo, da se odstrani visoko dreve, ker ovira pregled zaradi prometa. Odstranila naj bi se tudi živa meja, namesto nje pa naj bi se napravila primerna ograja. S tem bi se pridobilo na prostoru in bi bila cesta na tem kraju precej širša. Ta živa meja je že v takem stanju, da

ne dela dosti časa drugega kot same ovire. Napravil naj bi se skromen hodnik s robnikom, ki bi močno olajšal pehojo. Cesta je za to primerna, ker je jarek ob desni strani zasut do mestnega kopalnišča in do tu bi se brez vsake ovire napravil hodnik. S tem bi bila odstranjena marsikatera nevolja. N. pr. ob neurju bi se blato ne stekalo h kraju ceste, kjer je za pehojo, vozovi bi tudi šli po svojem tiru, dočim sedaj vozijo kjerkoli. Cesta pa naj bi se postopala z bolj trdim gramozom kot sedaj, saj je zelo veliko voznega prometa na njej

tako, da sedaj le malo časa drži, ker se napravi iz tega gramozna preveč blata. Se en nedostatek je. Kako je mogoče, da so vsi posestniki postavili svoje ograje bolj notri, dočim je le ena pomaknjena bolj na cesto? Kdo tu prav ravna? Za to stvar naj bi se mestna občina malo zanimala. Ne gre tu za težke tisočake, samo malo dobre volje merodajnih gospodov je treba, pa bo šlo. Davkoplačevalci smo enaki kakor v centru mesta, zakaj se ne bi tudi tu napravilo, kar je potrebno? I. K.

Stoletnica slovenske tvrdke

Tvrdka Fr. Ks. Souvan je najstarejša slovenska manufakturna trgovina v Ljubljani

Ljubljana, 23. marca.

Pred sto leti so bili v Ljubljani lepi in srečni časi, da je bilo gospodarstvo v najbujnejšem razcvetu in se je porodilo zlasti mnogo obrti in trgovin, ki nekatere še danes obstoje, vendar pa edino o firmi Franc Ks. Souvan lahko s polno upravičenostjo trdimo, da je bila od prvih početkov vseh sto let popolnoma slovenska, saj je bil njen ustanovitelj Fr. Ks. Souvan svak očeta slovenskega naroda, dr. Janeza Bleiweisa in vedno zaveden Slovenec, ki je z vsem svojim vplivom in premoženjem podpiral slovensko stvar. Ko se je vse slovensko gibanje osredotočilo v Čitalnici, je ustanovitelj današnje jubilejnt kupil nasproti nemške kazine v Selenburgovi ulici hišo, da je Čitalnica dobila prostoren in svojega pomena dostojen dom. Souvanova hiša v Selenburgovi ulici je bila več desetletij pravi Narodni dom in se danes jo stari Ljubljancani imenujejo »stara čitalnica«. Ko je ljubljanski Sokol obhajal svojo 25-letnico, je Souvan dal za pravnost na razpolago tudi dvorice in sprostorni vrt, ki je danes spet aktualen zaradi zidanja nove banovinske palače in podaljšanja Šubičeve ulice do Selenburgove ulice in Zvezde.

tem zglednim svojim delom spet dokazal pravo patriotsko spoštovanje in tudi čut za dolžnosti do stare Ljubljane, da mu želimo kar največ posnemalcev.

Jubilantka je v dolgem stoletju vzgojila tudi dolgo vrsto odličnih sotrudnikov in narodnih trgovcev, ki so se po zgledu svojih gospodarjev udeleževali tudi na drugih poljih javnega življenja. Omenjamo predvsem očeta slovenskega pianinstva Franca Kadinlika, ki je bil več desetletij blagajnik trgovine, in pa Sokola Ferda Kersnika, dolgoletnega glavnega knjigovodja hiše, poleg njih pa Urbana Zupanca, očeta naše odlične slikarice Anice in filozofije univ. doc. dr. Alme, ki je postal solastnik firme A. E. Skaberne, Friderika Sossa, ustanovitelja sedanje tvrdke Karla Sossa, Antona Dečmana, ki je lastnik firme Vidic & Comp., Ivana Volka, solastnika tvrdke Andrej Šarabon, Karla Juvančiča, Ivana Korenčana, Ignaca Kesslerja, Ivana Železnikarja, Franja Ostreliča, ge. Jožefa Podkrajškarja por. Pretnar, torej samih uglednih ljubljanskih trgovcev, a hiši tudi na deželi delata čast Leopold Flisarger in Radovljici in Franc Golč v Idriji in še mnogi drugi. Svoje sotrudnike je firma smatrala vedno za člane hiše in dokazala

Dutri in pojutrišnjem

obiščite

jubilejno razstavo

manufakturna F. Ks. Souvan

— Specijalne novosti leta 1935 —

Franc Ks. Souvan je bil rojen meseca decembra 1799 v Ločni pri Novem mestu kot sin malega graščaka. Povetil se je trgovini in vstopil v staro tvrdko Janeza Deschmanna pri sedanjem tromostovju. Ko je bil star 30 let je bil že tih družabnik Deschmannov in solastnik, po njegovi smrti je pa prevzel trgovino z vsemi zalogami ter 26. marca 1835 odprl trgovino s suknom in krojnim blagom pod svojim imenom, ki ga ta najstarejša slovenska manufakturna trgovina še sedaj nosi z največjo častjo. Ze 8. februarja 1836 se je pa ustanovitelj današnje slavjenke poročil z Marijo Jožefo, hčerko trgovca Valentina Pleiweissa v Kranju in sestro voditelja Slovencev dr. Janeza Bleiweisa. Njuna dva sinova Franc Ks. in Ferdinand sta že v petdesetih letih stopila v obetno

ob vsaki priliki svoj socialen čut, prav tako je bila pa tudi vedno med prvimi pri humanitarnem udeleževanju v našem mestu in na deželi. Zanimivo je, da je večina uslužbencev, če se že ni osamosvojila, ostala pri tej tvrdki tudi do 60 let. Naj omenimo samo trojico Franc Kadinlik, Kersnik in Franc Kajzelj.

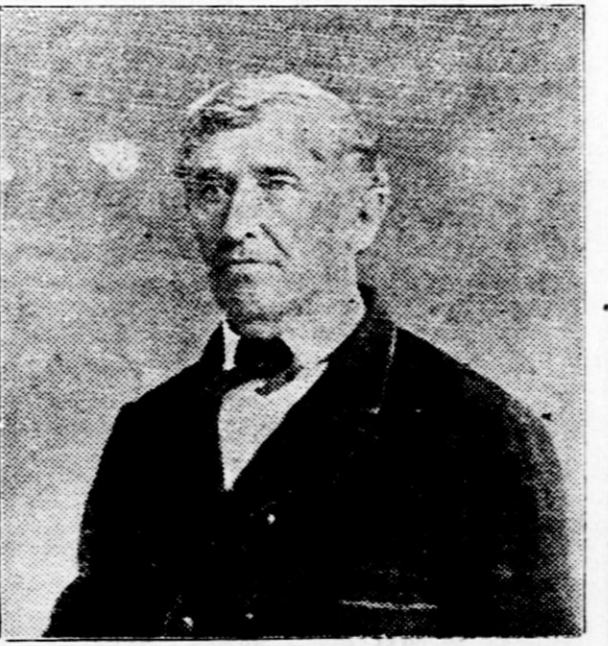
Na najstarejšo manufakturno trgovino v našem mestu in na stoletnico firme Fr. Ks. Souvan smo lahko ponosni, zato ji pa s čestitkami želimo še večjega razcvita in sreče v drugem stoletju!

Aleksander Moissi umrl

Z Dunaja je prišla včeraj kratka vest, da je v enem tamošnjih sanatorijev umrl Aleksander Moissi, eden najslavnejših sodobnih gledaliških igralcev, star komaj 55 let.

Pokojni Moissi je bil rojen 2. aprila 1880 v Trstu, po drugi verziji pa v Dalmaciji. Po očetu je bil potomec Moissija Goleni, generala, ki se je bojeval pod Skanderbegom njegova mati je bila potomka slovitega zdravnika Carla de Radio.

Leta 1900 je prišel Moissi, ki sicer ni znal besedice nemško, na Dunaj. Bil je reven kakor cerkvena miš in zato se je ponudil za statista pri Burgtheatru. Na mladega statista je postal pozoren Kainz najslavnejši vseh igralcev sveta, ko je Moissi igral vlogu sluga Lorenca v Molierovi komediji »Tartuffe«. Kainz je bil popolnoma zavzet za mladega Moissija, iskal ga je naslednje dni po vsem Dunaju in ko ga je našel, ga je predstavil posebnemu gledališkemu razsodišču, pred katerim je glumil Moissi manjšo vlogo. Kritika pa ni bila ugodna in splošna sodba članov žirije je bila, da Moissi ni sposoben.

Ustanovitelj tvrdke Fr. Ks. Souvan

vo trgovino, ki se je med tem razvila v veletrgovino in jo je oče l. 1866. izročil njima tudi v last, vendar je pa v miru živel še skoraj 20 let. Brata Franc Ksaver in Ferdinand sta l. 1866. prevzela tudi trgovino svojega strica Konrada Pleiweissa v Kranju kot podružnico, ki je s priženitvijo dobila Sajovičevu ime in je hiša postala zibelka sokolstva in naprednega življa v Kranju ter na Gorenjskem sploh, a v Ljubljani sta brata prevzela l. 1868. še manufakturno trgovino drugega strica Jožeta Pleiweissa. Ugledna narodna veletrgovina je zaslovela po vsej Sloveniji in tudi v Primorju ter Dalmaciji, kjer zaradi svoje solidnosti še danes uživa največji sloves.

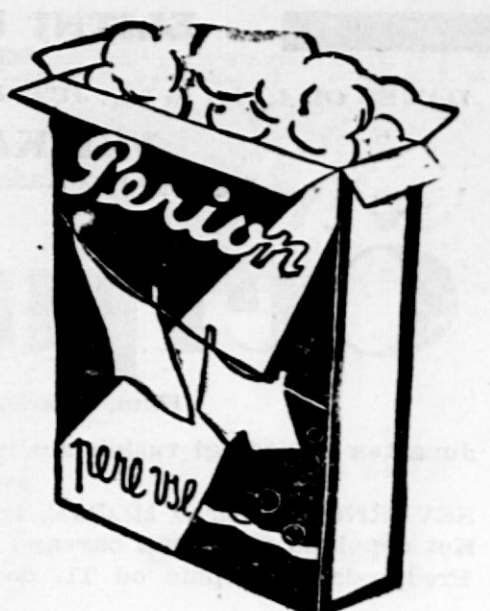
Tretja generacija prične pri tvrdki delovati l. 1902. ko sta v njo stopila kot družabnika Francev sin Franc Ks. in Ferdinandov sin Leon, ki po smrti svojega očeta in strica ter bratrance vodi častitljivo trgovsko hišo še danes s pomočjo in v družbi ter solastništvu s svojim sinom Leonom ml., ki se z njim uveljavlja že četrta generacija pri delu za ugled in napredek slovenske trgovine po načelih v sto letih preizkušene poštenosti in solidnosti.

Ni naš namen poudarjanje zaslug posameznih lastnikov za procvit našega narodnega gospodarstva, pač pa moramo imenovati g. Leona Souvana st. kot posebnega prijatelja umetnosti in redkega poznavalca stare umetnostne obrti, za zgled ga pa postavljamo vsem lastnikom starih hiš, saj je on svojo prekrasno hišo, ki jo krasi bogate reliefne alegorije trgovine in je sploh najlepša in najpompozantnejša privatna hiša na našem mestnem trgu in iz te dobe v mestu sploh, restavriral in prenovil tako vzorno do najmanjših podrobnosti, da so celo napisne table popolnoma v slogu, čeprav je zato moral žrtvovati mnogo udobnosti in prednosti moderno prezidane trgovske hiše. Ded njegov je sicer že 1852. leta postal ljubljanski mešan, a g. Leon Souvan je prav s

Moissi pa ni obupal. Solal se je pri Strakošu in debitiral v Pragi pri Neumanu. Tam ga je odkril Reinhardt, ki je takoj verovel vanj in ga pregovoril, da je leta 1904 stopil k nemškemu gledališču. Nastopil je v Berlinu v vlogi Gola v »Genevifi«, kjer je postal najpozoren neki kritik. Kmalu nato se je vrnil Moissi k Reinhardt, ki se je zelo boril, da je uveljavil mladega igralca pri javnosti, kajti Moissi, ki je prelomil z marsikatero tradicijo, pri kritikih ni bil dobro zapisan.

Moissi je bil nedvomno eden največjih sodobnih igralcev edini ki je po svojem prekipelavčem temperamentu in vroči strasti spominjal na velike umetnike Keana, Devrienta, Slavinja in druge. Njegova mimika mu je bila rasno prirojena. Na videz ni bil grd, a v igri so postale poteze njegovega obraza naravnost lepe, zlasti če je igral strasne vloge. Njegove glavne vloge so bile »Hamlet«, »Henrik V.«, »Osvald«, v Ibsenovih »Strahovih«, a najbolj

Vaše perilo je dragoceno. Zato pazite nanj! Za pranje uporabljajte le PERION, ki vašemu perilu ne škoduje. Domač izdelek! SVOJI K SVOJIM!

Ša in najdovršenejša nedvomno vloga Fed-Fedje v Tolstega »Živi mrtvec«.

Med svetovno vojno je bil na fronti, kjer je kot letalec prišel v vojno ujetništvo, po vojni se je pa vrnil v Nemčijo. Po vojni je leta 1927 gostoval s precejšnjim uspehom v Parizu, pozneje se je naučil tudi angleščine in je gostoval tudi v Ameriki. V Newyorku je nastopil tudi v zvočnem filmu.

Leta 1931 je napisal dramo »Velik jetnik«, delo o Napoleonu na otoku Sv. Helene, ki je bila prvič vprijeti v Hamburgu. Z njo pa ni imel sreče. Zadnja leta je živel Moissi na Dunaju.

PRIDI, DA ME VIDIS — NISEM ANGEL

Po vestnem delu zasluženi pokoj

Jesenice, 22. marca.
G. dr. Francišek Kogoj, zdravnik na Jesenicah, je prejel te dni od prometnega ministrstva dekret, da je zaradi dosežene predpisane starostne dobe kot železniški zdravnik upokojen. Obenem je od oblasti odbora humanitarnih ustanov prejel pohvalnico za svoje dolgoletno uspešno delo na humanitarnem polju.

Z dr. Kogojem odhaja iz železniške službe markanten in izredno popularen mož, ki je vtisnil pečat svoje simpatične osebnosti ne le v železniških krogih, temveč na vseh Jesenicah in še daleč preko mej radovljiškega sreza. Z njemu lastno mirnostjo in vestnostjo, je opravljal naporno službo železniškega zdravnika s polnim razumevanjem odgovornosti v splošno zadovoljstvo pacientov kakor tudi železniške uprave.

Kot mlad zdravnik je nastopil to mesto, zapuščeno ga kot mož, ki je dosegel višek svojih tvornih sil, pripravljen pa vedno kot doslej tudi v bodoče pomagati vsakomur, ki ga tarejo skrbi in socialne nadloge. Kljub temu, da bo kmalu na svoja ramena naprtl sedmi križ — pa je g. dr. Kogoj še vedno mladeniško čil, vedno nasmejan in vedno židane volje. Jeseničani smo ponosni nanj kot na značajnega narodnjaka, ponosnega Sokola, javnega delavca, voditelja in organizatorja. Naj ga usoda hrani od strani ljubeče soproge čilega in zdravega kot je sedaj — še dolgo vrsto let.

Iz Trbovelj

— Zahvala Sokola. Namestu venca na grob blagopokojne ge. Marije Kos so darovali tukajšnjemu Sokolu po Din 100.— g. Berger Ivo, trgovec in g. Kolbesen Herman, gostinčar v Trbovljah ter g. Gaspari Karol, trgovec v Mariboru. — Plemeniti darovalcem v imenu Sokola bratska zahvala.

— Nogometna tekma. V nedeljo gostuje v Trbovljah SK Hermes iz Ljubljane. Popoldne ob 14. uri se bosta spoprijela na zelenem polju s tukajšnjim SK Amaterjem. Tekma obeta biti zelo zanimiva, ker je Hermes star rutiniran klub, toda tudi Amaterci so izpopolnili v zadnjem času svoje zrahljane vrste z nekaj fanti od fars, ki utegnejo postati pri nedeljski tekmi favoriti naše sportne publike. Amaterci pravijo, da bodo napeli vse sile, da se vsaj nekoliko oddolžijo ljubljanskim nogometcem, pa čeravno so druge barve, za težak poraz (0:12), ki ga je nedavno reprezentanca klubov rudarskih revirjev doživela v tekmi z ljubljansko Ilirijo. Presenečenja seveda niso izključena, baš radi tega pa vlada zlasti med tukajšnjo športno publiko za to tekmo izredno zanimanje. Tekma se začne s predtkemo rezerv ob pol 14. uri na igrišču SK Amaterja.

Kupujte samo domače blago!

ELITNI KINO MATICA

TELEFON 21-24

DANES OB 4. 7¼ in 9¼, JUTRI OB 3. 5. 7¼ in 9¼ URI ZVEČER

VELIKA PREMIERA

največje reportaže vseh dob, originalni ruski film

Čeljuskinci

Film, kakršnega še ni videla Ljubljana.

Junaštva in podvigi ruskih znanstvenikov in pilotov, ki so l. 1933. držali ves svet v napetosti.

SEVERNO LEDENO MORJE, kot je v resnici!
Kot dopolnilo programa barvana SILLY in sijajna šala »SIRENE«
Predprodaja vstopnic od 11. do pol 13. ure. — Rezervirajte si vstopnice!

DNEVNE VESTI

— Zaradi dveh praznikov izide prihodnja številka »Slovenskega Narodca« šele v torek.

— Poklonitveno potovanje na Oplenac za veliko noč priredi občinski odbor Narodne odbrane, skupno s »Putnikom« v Ljubljani, ki bo združeno z ogledom razstave akcije »Narodne odbrane« »Svoji k svojci« v Beogradu. Odhod iz Ljubljane z brzovlakom v soboto 20. aprila ob 20.00, povratek v Ljubljano 23. aprila zjutraj. Cena vožnje Ljubljana—Beograd—Oplenac in nazaj, inkl. legitimacija v I. r. 315 Din, v III. r. 230 Din, cena oskrbe 195 Din. Prijave sprejema Putnik v Ljubljani do 10. aprila t. l.

— Nove ceste. Izšla je uredba o javnih delih, ki obsega zaenkrat samo gradnjo novih cest, za katere je določenih 568.000.000 Din. Naša banovina dobi čisto Ljubljana—Kranj, za katero je določenih 20.000.000, Maribor—St. Ilj, za katero je določenih 10.000.000. Od 568.000.000 odpade torej na državno banovino 35.000.000, kar se nam zdi glede na število banovin in na vlogo Slovenije v tujskem prometu premalo!

— Poljski meteorolog o podnebju naše riviere. Ze večerj smo poročali, da je prišel v Split slavni poljski meteorolog dr. Vladislav Vorczynski. Izjavil je, da imamo v Evropi prav za prav tri riviere: azurno špansko obalo, francosko-italijansko in jugoslovensko. Za Jugoslavijo bi bilo zelo koristno, da ne bi delala propagande samo v besedah in slikah, temveč da bi s preciznim klimatskim merjenjem dokazala, v čem obstoje velike naravne prednosti njene obale, ki ima tako sijajno podnebje. O Hvaru pravi poljski učenjak, da ima več solca nego Nica. Posebno pohvalno se je izrazil tudi o podnebju v Dubrovniku.

— Zastopniki interesov za železnico St. Janž—Sevnica v Beogradu. V nedeljo odputuje z večernim vlakom v Beograd deputacija akcijskega odbora za zgradbo železnice St. Janž—Sevnica. V deputaciji, ki jo vodi predsednik Zbornice TOI g. Ivan Jelacin so še gg.: inž. Šuklje Milan, inž. Zupančič Franc, župani: Bule Franc iz Mirne, Trupej iz Sevnice, Majcen iz St. Janža, dekan Tomasič iz Trebnjega in podpredsednik novomeške občine Pavlič. Deputacija bo obiskala ministrskega predsednika n. Jelčiča in druge ministre. Predložila bo konkretne predloge za čimprejšnji začetek dela.

— Iz »Službenega lista«. »Službeni list kr. banke uprave dravske banovine št. 24 z dne 23. t. m. objavlja ukaz o povišanju kraljevskih konzulatov v Bratislavi, Gradcu, Lilleu, na Reki, v Skadru in Carigradu na stopnjo kr. generalnih konzulatov. Izpričo izvoznikiških potrdil, razglas državnega odbora o volitvah in predsednikih volilnih odborov v dravski banovini, razglas o prenosu sedeža podsumarja iz Metlike v Črnomelj, objave banske uprave o pobiranju občinskih davščin in razne objave iz »Službenih Novin«.

— Izpremembe v državni službi. Za podnadzornike I. razreda so imenovani podnadzorniki agentov II. razreda pri upravi policije v Ljubljani Fran Klince, Peter Markovič, Josip Reja in Josip Seiberl; premeščeni je podsumar I. razreda Miroslav Zampa od sreskega načelstva v Metliki k sreskemu načelstvu v Črnomelju; za policijska agenta II. razreda zvanika sta imenovana policijska agenta III. razreda zvanika Franc Brevec pri upravi policije v Ljubljani in Pavel Penko pri predstopništvu mestne policije v Mariboru. Za policijskega agenta I. razreda zvanika pri upravi policije v Ljubljani je imenovan policijski agent II. razreda zvanik Fran Klemenčič, za policijskega stražnika III. razreda zvanika je imenovan policijski stražnik pripravnik pri upravi policije v Ljubljani Oton Vončina.

— Iz banovinske službe. Premeščena sta banovinski računski kontrolor Rikard Kokalj od banovinskega zdravilišča Dobrna k banski upravi v Ljubljani in banovinski upravni uradnik Branko Wudler od javne bolnice v Slovenjgradcu k upravi banovinskega zdravilišča v Dobrni.

— Razid društva. Podružnica Sadjarškega in vrtnarskega društva pri Sv. Ani nad Tržičem se je prostovoljno razšla, ker nima nikakega premočenja.

— Banovinski odbor za zaščito civilnega prebivalstva pred napadi iz zraka. Pri banski upravi dravske banovine se je osnoval banovinski odbor za zaščito civilnega prebivalstva pred sovražnimi napadi iz zraka. Upeštevajoč važnost zaščite civilnega prebivalstva naše obmejne banovine pred napadi iz zraka in pred strupenimi plini je banska uprava povabila v odmor vse v pošteve prihajajoče faktorje javnega življenja in strokovnjake.

— Navodila glede prijav k izpiztom za elektroinstalaterje. Prijave za pripustitev k izpiztom je nasloviti na Zbornico za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani. Prijavo je kolkovati s kolkom za 5 Din ter priložiti za rešitev kolk za 20 Din, za izpiztovanje pa kolk za 20 Din in 10 Din. Izpizto tako v znesku 450 Din je poslati po pošti. V prijavi je navesti točen naslov in dosedanje bivališče oz. zaposlitev kandidata, dalje ali je kandidat izpizt že delal in ga želi ponavljati. Vlogi je priložiti: 1. Kratak svojerodno napisani popis strokovne zaposlitve do izpizta; 2. Krstni (rojni) list; 3. Dokazila, da je kandidat (a) dovršil Tehniško srednjo šolo (elektrostrojni odsek) ali nje enako drugo šolo in po dovršeni šoli praktično delal 5 let; ali b) dovršil elektrostrojno delo

vodske šole na Tehniški srednji šoli in potem praktično delal 5 let; ali c) se učil elektroinstalaterske stroke in praktično delal v tej stroki 5 let. 4. Spričevala o posebnem obisku strokovnih učnih zavodov. 5. Potrdilo, da je kandidat plačal izpizto takso 450 Din (potrdilo zbornične blagajne oz. poštne odrezke). Prijavo je poslati Zdrženju pooblaščenih elektrotehnikov v Ljubljani, ki bo kandidata usposobljenostna dokazila pregledalo, izdalo posebno izjavo glede dokazil in odpravilo nato prijavo zbornici. Zdrženju je poslati vse prijave najkasneje do 1. aprila t. l. Izpizti se bodo vršili brzkone v dneih 15. do 18. aprila t. l. Kandidati, ki bodo k izpiztu pripuščeni, bodo o tem obveščeni s posebno zbornično odločbo, v kateri bo označen tudi čas in kraj izpizta.

— Uprava Hubadove župe JPS obvešča ponovno vsa včlanjena pevška društva, da se vrši župni koncert 7. aprila ob 15. uri v Unionu. Za ljubljanske zborove sodelovanje obvezno. Ostali zbori naj se takoj prijavijo. Notni materijal dobite pri župni upravi. — Prijavite delegate za župno skupščino. — Uprava.

— 60 letnica Franca Batjela. Znani ljubljanski podjetnik, lastnik »Tribune« g. Franc Batjel bo praznoval v sredo 27. t. m. 60 letnico rojstva. To priliko je porabil, da je poklonil svojim odjemalcem, prijateljem in tovarišem v spomin lično knjižico pod naslovom »60 letnica Franca Batjela«. Jubilant opisuje svoje življenje, njegja, njegovo družino in njegovo delavstvo ob vzporedarjevi 50 letnici vidimo tudi na slikah. Knjiga se zaključuje s čestitkami, ki so jih že poslali jubilarntu prijatelji, rojaki in družina. Na prvem mestu so čestitke bivšega ljubljanskega župana in sedanjega bana dravske banovine g. dr. Dinka Puca.

— Izvrstno veselilno »Kozarec vodec ali »Vzroki in učinki ponavljanja v Sentjakobskem gledališču v nedeljo in ponedeljek. Seriebe je pokazal v tej veseligrji vso svojo veliko umetnost in je prepletel majhne dvorne intrige z izredno duhovitim humorjem. Vsi dosedanjí posetniki so navdušeno sprejeli izvrstno našudirano veseligrjo. — Razkošni kostumi in krasne dekoracije poživljajo dejanje. Glavni akteriji so kraljica Ana gđ. Baranova, vojvodinja Mariborough ga. Wrischer-Petrovičeva, mala Abigail gđ. Subičeva, ter lord Bolingbroke g. Klementič, praporščak Masham g. Petrovič, v ostalih vlogah sodeluje skoro celokupno članstvo odr. — Vstopnice se bodo dobile v nedeljo in ponedeljek od 10. do 12. in od 15. do 17. ter od 19. ure dalje pri blagajni v I. nadstr. Mestnega doma.

— Občni zbor SPD v Ljubljani bo v četrtek 11. aprila ob 20. uri v dvorani Delevske zbornice na Miklošičevi cesti s sledečim dnevnim redom: Poročilo predsednika, poročila tajnika, obračun, poročilo računskih preglednikov, poročun, razprava o gradnji planinskega doma na Komni, izprememba družvenih pravil, volitev delegatov za skupščino, program bodočega dela, samostojni predlogi in slučajnosti. Samostojne predloge je treba prijaviti Osrednjemu odboru pismeno z najmanj 15 tedpis najkasneje osem dni pred obnim zborom.

— Pravoslavna dobrodelna prireditvev. Dobrotvorno skrbstvo pravoslavne cerkvene občine priredi jutri, v nedeljo, ob 5. popoldne v hotelu Tivoli duhovni koncert na korist sirotam v svetovni vojni padlih in ubitih svečnikov. Vstopnine ni, sprejemajo pa se s hvaležnostjo prostovoljni prispevki. Posebna vabilna se ne bodo pošiljala; vabilni pa so vsi pravoslavni verniki in drugi prijatelji.

— Letošnji koncert Akademskega pevškega zbora. (Velika dvorana hotela Uniona — 1. aprila 1935). Tudi letos bo Akademski pevski zbor, danes brez dvoma najboljši moški zbor v državi, priredil svoj tradicionalni koncert. Letos bo nadaljeval in zaključil slovensko narodno pesem, od katere je lansko leto obdelal prvi del, koroški in belokrajski ciklus. Na programu je več novih, sicer že v prvi obliki (motiv) zapisanih pesmi, ki pa so jih ugledni komponisti gg. Ukmar, Tomc in Maroit prvič obdelali. Koncert bo nudil letos pregled preostalih predelov, Sredozemlja, Panonije, Gorenjske in Dolenjske. Zaradi ogromnega zanimanja je pričakovati, da bo koncert razprodan že v predprodaji. Zato naj si zainteresirano občinstvo omisli vstopnice že pred koncertom. Predprodaja se vrši vsak dan pri vratarju g. Glinšku na univerzi.

— Spominski žalni koncert. Ob zaključku globoke žalosti po blagopokojnem viteškem kralju Aleksandru I. Učeditelju, priredi občinski odbor Narodne Odbrane v Ljubljani v ponedeljek 8. aprila ob 20. uri v kazinski dvorani spominski žalni koncert. Spored koncerta, ki ga bo prenašala tudi ljubljanska radijska postaja, bomo objavili naknadno. Opozarjamo že danes vso jugoslovensko javnost na naš koncert in apeliramo na vse društva in organizacije, da za ta dan opuste svoje prireditve ter po svojih zastopnikih počaste spomin našega velikega mučenika! Obl. odb. NO v Ljubljani.

— Pri nagajenju k odelošlosti vzbuja redna uporaba naravne »Frans Josefove« grenčice jako delovanje črevesa in dela te lo vitko.

— Prirodoslovno društvo priredi danes svoje 8. predavanje v dvorani mineraloškega inštituta na univerzi. Predava g. dr. O. Reja o temperaturnih izpremembah v dravski banovini. Vabljeni so vsi člani in prijatelji društva. Začetek ob 18. uri.

— Čiščenje prostorov pošte Ljubljana 2. Zaradi čiščenja uradnih prostorov pošte Ljubljana 2. (na glavnem kolodvoru) ta pošta od 23. t. m. opoldne pa do 27. t. m. zvečer ne bo sprejemala paketov Občinstvo naj te dni predaja pakete na drugih ljub-

Iz Ljubljane

—lj Da je pomlad, posebno žutimo na periferiji, v vrtnih četrtih našega lepega mesta. Mnogi nas zavidajo za srak in solnce, kar nas iskreno veselil, žal pa moramo priznati, da z zrakom nismo baš posebno zadovoljni. Tudi vrtovej je treba dati, kar jim gre in naši zelenjadari se tega dobro zavedajo ter so zelo širokogrudni. Grenčice so se napolnile čez zimo in zdaj je dovolj blagoslova za žejno zemljo, kar ugotovljamo tudi z nosovi. Dišave so res močne in že v naprej se lahko veselimo cenenejšega sočivja, kajti gnobjla so pristna in visoke kvaletete.

—lj Na živilskem trgu je bil danes naval kakor ob najživahnejši sezoni. Trg je bil povsem zaseden. Zlasti je bil hud naval na zelenjadnem trgu, pa tudi na perutninskem je primanjkovalo prostora. Danes je bilo tudi precej več semenaric z dežele kot med tednom. Dobro je še vedno založen sadni trg. Vsega je bilo dovolj, zato so danes prodajali tudi ribe. Mnogo je bilo na prodaj na debelo tudi krompirja. Tako zgođaj se menda še ni nikdar začel živahnejši promet na našem trgu. Kar se tiče izbire, se gospodinjne res ne morejo pritoževati. Tudi cene so zmerne in zlasti so se pocentila jajca, ki so jih danes prodajali celo 22 komadov za 10 Din. Zelenjave je bilo danes toliko, da bi se gospodinjne lahko založile z njo za ves teden. Mnogo je bilo tudi uvožene, posebno cvetače in raznih salat, ki pa niso še nič cenejše. V splošnem so cene nespremenjene, a danes so imele gospodinjne zopet priliko, da so pokazale svojo umetnost v barantanju, ker so kmeticke morale popuščati zaradi velike množine blaga.

DANES NOV PROGRAM V

„ODEON BARU“

Senzacija: čarovnik in umetnik na harmoniko

—lj 60 letnica Franca Batjela. Znani ljubljanski podjetnik, lastnik »Tribune« g. Franc Batjel bo praznoval v sredo 27. t. m. 60 letnico rojstva. To priliko je porabil, da je poklonil svojim odjemalcem, prijateljem in tovarišem v spomin lično knjižico pod naslovom »60 letnica Franca Batjela«. Jubilant opisuje svoje življenje, njegja, njegovo družino in njegovo delavstvo ob vzporedarjevi 50 letnici vidimo tudi na slikah. Knjiga se zaključuje s čestitkami, ki so jih že poslali jubilarntu prijatelji, rojaki in družina. Na prvem mestu so čestitke bivšega ljubljanskega župana in sedanjega bana dravske banovine g. dr. Dinka Puca.

— Izvrstno veselilno »Kozarec vodec ali »Vzroki in učinki ponavljanja v Sentjakobskem gledališču v nedeljo in ponedeljek. Seriebe je pokazal v tej veseligrji vso svojo veliko umetnost in je prepletel majhne dvorne intrige z izredno duhovitim humorjem. Vsi dosedanjí posetniki so navdušeno sprejeli izvrstno našudirano veseligrjo. — Razkošni kostumi in krasne dekoracije poživljajo dejanje. Glavni akteriji so kraljica Ana gđ. Baranova, vojvodinja Mariborough ga. Wrischer-Petrovičeva, mala Abigail gđ. Subičeva, ter lord Bolingbroke g. Klementič, praporščak Masham g. Petrovič, v ostalih vlogah sodeluje skoro celokupno članstvo odr. — Vstopnice se bodo dobile v nedeljo in ponedeljek od 10. do 12. in od 15. do 17. ter od 19. ure dalje pri blagajni v I. nadstr. Mestnega doma.

— Občni zbor SPD v Ljubljani bo v četrtek 11. aprila ob 20. uri v dvorani Delevske zbornice na Miklošičevi cesti s sledečim dnevnim redom: Poročilo predsednika, poročila tajnika, obračun, poročilo računskih preglednikov, poročun, razprava o gradnji planinskega doma na Komni, izprememba družvenih pravil, volitev delegatov za skupščino, program bodočega dela, samostojni predlogi in slučajnosti. Samostojne predloge je treba prijaviti Osrednjemu odboru pismeno z najmanj 15 tedpis najkasneje osem dni pred obnim zborom.

— Pravoslavna dobrodelna prireditvev. Dobrotvorno skrbstvo pravoslavne cerkvene občine priredi jutri, v nedeljo, ob 5. popoldne v hotelu Tivoli duhovni koncert na korist sirotam v svetovni vojni padlih in ubitih svečnikov. Vstopnine ni, sprejemajo pa se s hvaležnostjo prostovoljni prispevki. Posebna vabilna se ne bodo pošiljala; vabilni pa so vsi pravoslavni verniki in drugi prijatelji.

— Letošnji koncert Akademskega pevškega zbora. (Velika dvorana hotela Uniona — 1. aprila 1935). Tudi letos bo Akademski pevski zbor, danes brez dvoma najboljši moški zbor v državi, priredil svoj tradicionalni koncert. Letos bo nadaljeval in zaključil slovensko narodno pesem, od katere je lansko leto obdelal prvi del, koroški in belokrajski ciklus. Na programu je več novih, sicer že v prvi obliki (motiv) zapisanih pesmi, ki pa so jih ugledni komponisti gg. Ukmar, Tomc in Maroit prvič obdelali. Koncert bo nudil letos pregled preostalih predelov, Sredozemlja, Panonije, Gorenjske in Dolenjske. Zaradi ogromnega zanimanja je pričakovati, da bo koncert razprodan že v predprodaji. Zato naj si zainteresirano občinstvo omisli vstopnice že pred koncertom. Predprodaja se vrši vsak dan pri vratarju g. Glinšku na univerzi.

— Spominski žalni koncert. Ob zaključku globoke žalosti po blagopokojnem viteškem kralju Aleksandru I. Učeditelju, priredi občinski odbor Narodne Odbrane v Ljubljani v ponedeljek 8. aprila ob 20. uri v kazinski dvorani spominski žalni koncert. Spored koncerta, ki ga bo prenašala tudi ljubljanska radijska postaja, bomo objavili naknadno. Opozarjamo že danes vso jugoslovensko javnost na naš koncert in apeliramo na vse društva in organizacije, da za ta dan opuste svoje prireditve ter po svojih zastopnikih počaste spomin našega velikega mučenika! Obl. odb. NO v Ljubljani.

— Pri nagajenju k odelošlosti vzbuja redna uporaba naravne »Frans Josefove« grenčice jako delovanje črevesa in dela te lo vitko.

— Prirodoslovno društvo priredi danes svoje 8. predavanje v dvorani mineraloškega inštituta na univerzi. Predava g. dr. O. Reja o temperaturnih izpremembah v dravski banovini. Vabljeni so vsi člani in prijatelji društva. Začetek ob 18. uri.

— Čiščenje prostorov pošte Ljubljana 2. Zaradi čiščenja uradnih prostorov pošte Ljubljana 2. (na glavnem kolodvoru) ta pošta od 23. t. m. opoldne pa do 27. t. m. zvečer ne bo sprejemala paketov Občinstvo naj te dni predaja pakete na drugih ljub-

To so res

skrajno nizke cene!

Prima sportni suknjiči po 98 Din

VELIKA IZBERA pumparic, modnih hlač, oblek in čepic. Res poceni kupite le

pri PRESKERJU v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 14

ljanskih poštah. Za ostale vrste pošne, brzojavne in telefonske službe bo pošta poslovala tačas v sosednji zgradbi carinjalne pošte na Masarykovi cesti.

—lj »Filozofsko društvo« v Ljubljani priredi drevo ob 18. uri na univerzi (v predavalnici št. 77) svoje prvo predavanje. Predava vseučiliški profesor dr. France Veber o »Svobodi in nujnosti«. Vabljeni člani društva kakor prijatelji filozofije.

—lj Alpinistična šola T. K. »Skalac«. Vsi obiskovalci alpinistične šole, ki so se prijavili k praktičnim vajam na Turncu, naj se zanesljivo udeležijo sestanka, ki se bo vršil dne 28. t. m. v klubovih prostorih, Slomškova ulica 1 ob pol 20. uri zaradi podrobnejših informacij. O zdravniškem pregledu bodo posamezniki obveščeni pismeno.

—lj Umrli so v Ljubljani od 15. do 21. marca. Čuček Ivan, 56 let, žel. revident v pokouju, Vrhovčeva ulica 3. Gajšek Ana roj. Ukmar, 66 let, fotografinja, Frankopanska ulica 23. Mohorič Katarina roj. Benedičič, 76 let, zasebnica, Gallusova nabrežje 19-II. Boltar Jernej, 85 let, mestni pis. ravnatelj v pokouju, Dolenjska cesta 23. Nieferrgal Viktor, 85 let, zasebnik, Pod turnom 5. Ulyrch Jožefa roj. Weber, 46 let, žena rudniškega inž. inšpek. v pokouju, Dermotova ulica 13. Maher Franciška roj. Bajželj, 84 let, zasebnica, Ciril Metodopanska ulica 23. Gajšek Franc, 67 let, fotograf, Vidovdanska cesta 9. Triller Berta roj. Gerbec, 72 let, vdova odvotnika, Nunska ulica 21. Šinkovec Neža roj. Jamnikšek, 77 let, zasebnica, Ulica na grad 7a. Zomer Franc, 63 let, mizar, Vodovodna cesta 56. — V ljubljanski bolnici so umrli: Vilfan Marija roj. Jaros, 83 let, vdova davč. uprav., Poljanska cesta 16. Gobec Emanuel, 35 let, sofer, Novi trg 3. Krašovec Katarina, 56 let, žena hišarja, Stari trg 16 pri Logatcu. Svete Slavka, 4 mesece, sin pismonoše, Kremenca 3 pri Ljubljani. Kolar Vojoča, 1 mesec, hči služkinje, Moste, Predovičeva ulica 18. Mlakar Vinko, 36 let, elektromonter, Toplice 128 pri Zagorju. Wolfing Rudolf, 24 let, mizarški pomočnik, Dunaj. Tifer Rudolf, 41 let, zvaniknik drž. žel., Zalag, baraka 3. Trtnec Franc, 69 let, inšpektor v pok., Čopova ulica 10. Čušj Josip, 34 let, strojnik, Glince, Tržaška cesta 23. Ogrin Marija roj. Novak, 42 let, žena posestnika, Vel. Lj. gojana 13 pri Vrhniki. Urh Matevž, 32 let, delavec, Podlipa 11, obč. Vrhnika. Mohar Antonija, 55 let, Loški potok, srez Kočevje. June Luka, 34 let, postrežnik, Mencingerjeva ulica 13. Kos Marija, 65 let, zasebnica, Loke 170 pri Trbovljah. Ule Fr., 25 let, mizarški pomočnik, Selo 20 pri Zagorju. Eker Neža roj. Bossler, 65 let, zasebnica, Cesta dveh cesarjev, baraka. Petrič Marija, 57 let, pekarija, Poljanska cesta 33. Šarc Štefka, 27 let, kuharska vadenka, Zalokarjeva ulica 11. Kuhar Ladislav, 33 let, delavec, Zagorje 149. Anžič Franciška, 78 let, zasebnica, Štepanja vas št. 28.

Zvočni kino Dvor

Tel. 27-30

Danes senzacionalna premiera velfilma

Pekel na zemlji

20.000 let

SING-SING

Najstrašnejša ječa na svetu. Nadčloveški boj.

Senzacija! Novo! Senzacija! Predstave: danes ob 4., 7. in 9. uri, jutri ob 3., 5., 7. in 9. uri zvečer Vstopnina Din 4.50 in 6.50.

Iz Maribora

— Zđaj financar, pa zopet eksekutor, mesar itd. Državno pravdištvu v Mariboru je dobilo zanimivo ovadbo o 25letnem delavcu Francu Slačeku iz Juršincev pri Ptujju. Čeprav brezposeln, ni tega občutil, saj se je udeleževal kar v 4 nepoštenih poklicih, kakor je pač nanesla prilika in kjer se mu je nudil boljši zaslužek. Kot vnet obiskovalec raznih vinočev na deželi je hotel izkoristiti priliko sebi v prid. Slaček je namreč vedel, da mnogi vinočevi nimajo prijavljenih. Zato se je pri takih posestnikih pojavil kot »financar«. Strašil je svoje žrtve z visokimi denarnimi kaznimi in lahkoverni kmetje so mu nasledali ter ga dobro pogostili in mu dajali manjše zneske na račun taks. Pri drugih pa se je Slaček izdajal za davčnega izterjalca. S seboj je imel neke listine, katere je ob priliki takih obiskov pregledoval, da je napravil vtis pravega eksekutora. Seveda je Slaček tudi kot eksekutor dobro zaslužil. Ko se je naveličal tega poklica, se je izdajal za mesarja iz Maribora. Tudi ta posej mu je dobro nesel. Vmes pa je Slaček kradel, kar je mogel. Sedaj se nahaja podjetni Slaček v ptujskih zaporih, kjer čaka na nadaljnjo usodo.

— Dete padlo s postelje in se poškodovalo. V Kašpi pri Slovenski Bistrici je doživel nenavadno nezgodo smesečni sinček delavke Kokoļeve. Ko ga je mati za hip pustila samega, je dete padlo s postelje in si zlomilo levo nogo. Mladí poškodovanček se zdravi v mariborski bolnici.

— Slučaj, ki dokazuje veliko zanimanje za tragedijo šušterič. Na neznan način se je v Mariboru in okolici raznesla vest, da bi se temela večerj vršiti razprava proti dvojnemu morilcu šušteriču. Zato se je zbrala v razpravi dvorani št. 53 velika množica ljudi, ki so hoteli prisostvovati procesu. Kljub pojasnili, da

razprava proti Ivanu šušteriču (družinska tragedija v Gregorčičevi ulici) niti razpisana ni, se radovedneži, ki so docela napolnili dvorano, niso hoteli raziti. Sele stražnik je razpravno dvorano izpraznil.

— Zopet požar v Grajskem gozdu. V času niti enega meseca je v Grajskem gozdu pri »Treh ribnikih« že dvakrat gorelo. Tako je večerj tam uničil požar več kot pol orala samih mladih drevesc. Škoda je velika. Požar so povzročili razni klateži, ki so si tam kuhali kostilo. Umetnost bi bilo, da bi oblas posvečala temu delu malo več pažnje.

— Mlado pastirico pretepel in privezal v gozdu. V Hočah služi 12letna Tončka Goriskova pri posestniku Pušniku za pastirico. Gospodarjev 23letni sin Rudolf Pušnik je deklco zelo pisano gledal in jo priganjal k vsakovrstnemu delu. Pastirica mu je morala celo čevlje snažiti. Ko pa uboga dekle nekoli ni zmoglo dela ter Rudolfu ni očistilo čevljev, jo je surovez pretepel, nato pa jo s silo odvedel v gozd. Tam je ubogega dekleta privezal tesno k drevesu in jo na večer samo pustil v gozdu. Da ni prišel mimo neki človek, ki je fiskal gobe in rešil mlado pastirico, bi morala ta gotovo prebiti vso noč privezana v gozdu. Zaradi tega dejanja se je moral večerj dopolndne Rudolf Pušnik zagovarjati pred mariborskim sodiščem, ki ga je obsodilo na 1 mesec strogega zgora in na 100 Din denarne kazni, pogojno za 2 leti.

— Nedelja in praznik v mariborskem gledališču. V nedeljo uprizori naše gledališče kot popoldansko predstavo Sorhjevo predstavo »Blodni ognji«, zvečer bo pa uprizorjena priljubljena opereta »Veeli kmetic«. Za obe predstavi veljajo znižane cene. Na praznik popoldne bo zadržna uprizoritev operete »Izgubljeni valček«, zvečer pa tragikomedije »Professor ži«. Tudi za ti dve predstavi veljajo znižane cene.

Iz Novega mesta

— Preureditev starega pokopališča v javnem mestni park. Na starem pokopališču se z izkopavanjem počasi bliža k koncu. To delo znatno pospešuje stavljeni termin pri april, do katerega se ima pokopališče popolnoma izprazniti. Vsi, do tega časa neodstranjeni spomeniki in križi zapadejo v last mestnega župnega urada. Zadnji so bili izkopani sodniki novomeškega sodišča med njimi tudi dr. Volčič in prepeljani na novo pokopališče. Meseca aprila se bo pričelo staro pokopališče preurejati v Kettejev park, ki je zamišljen po že izdelanem in po mestni občini odobrenem načrtu arh. G. Trenza iz St. Jerneja. Načrt parka je izdelan v skladu z mestnim regulacijskim načrtom. Bodoči park bo imel zelo lepo lego in bo obdan z drevoredom. Projektirano je tudi otroško igrišče, lep promenadni prostor in godbeni paviljon. Pisatelj Trdina, katerega grob ostane na starem mestu, pa bo dobil v parku novo moderno izdelan spomenik.

— Velik proces. V veliki, bivši porotni dvorani novomeškega okrož. sodišča se bo vršila 5. aprila zjutraj velika kazenska razprava. To pot se bodo morali pred sodiščem zagovarjati zaradi držnih vlovov, širši javnosti dobro znani: Stangelj Jože, Zabkar Anton, Smolnikar Viktor, Kostanjevec Franc in Jamnik Anton.

— Lep spomladanski dan. Skoro že nobeno leto nismo imeli pri nas tako toplega prvega spomladnega dne, kakor je bil letošnji. Toplomer je kazal v senci 16 C, na soncu pa smo imeli celo 20 C. Na ta dan je stopil prvič letos v akcijo tudi mestni škropilni avto. Prah je bilo že prst na debelo. Spričo tako ugodnega vremena so pričeli nekateri naši posestniki že saditi krompir.

— Odlikovanje dolenskega župana. Iz Chраста u Chrudini, Češkoslovaška nam poročajo, da je bil naš ožji rojak, znani gasilski delavec g. Franjo Bulc, predsednik občine Mirna izvoljen za zasluge na gasilskem polju in medsebojnega sodelovanja med brati Čehoslovani in Jugoslovani za častnega člana tamošnjega prostovoljnega gasilnega društva.

— Nesreča pri sipalorznici. V kandisk. školi bolnico je bil pripomeznik Gliba Alojzij. 11letni posestnikov sin iz Dečje vasi pri Trebnjem. Fantek je pomagal na skednju pri rezanju krme za živino. Ko so bili že gotovi, je Lojzek še enkrat zavrtel kolo. Nesreča je hotela, da se je z desno roko preveč približal stroju, ki mu je zdrobil palec na desni roki. Ponesešenemu dečku so morali v bolnici odrezati zdrobljeni palec.

SPORT

— SK Korotan (Kranj) : ASK Primorje II. 6:0 (1:0). Nogomet je letos v Kranju prilično zgodaj pričel. Otvoritev je bila že prejšnje nedelje s tekmo SK Planince (Skofja Loka) : SK Korotan, ki je po hudi borbi ostala neodločena 2:2. Na praznik je v Kranju gostovalo rezervno moštvo ASK Primorja iz Ljubljane in izgubilo proti Korotanovemu I. moštvu kar s 6:0 (1:0). Domači so bili v vseh ozirih boljši, močnejši in odločnejši. Igralo se je visoko in okorno ter v splošnem igra ni bila na posebni višini. Sele proti koncu je nekoliko oživila in se izboljšala. Gostje sploh niso bili kos domačim in je v glavnem njihova krivda, da igra ni bila bolj živa in borbeno. Če ASK Primorje kaj drži na svoj ugled, naj v bodoče pošlje v Kranj enajstoroce starejših in bolj rutiniranih igralcev. V nedeljo 24. t. m. prično nogometne tekme za prvenstvo Gorenjske. V Kranju igra Radovljica : Korotan. Zanimanje za prvi nastop je veliko in je pričakovati številnega občiska

Naročite — čitajte
„ŽIVLJENJE IN SVET“

Prosvetni dan sokolske župe Kranj

Privedite je pokazala, da je lahko ta sokolska župa zglede vsem drugim

Ljubljana, 23. marca. V nedeljo 17. t. m. je Sokolska župa Kranj privedila v Narodnem domu svoj četrti prosvetni dan. Ta dan so se zbrali v Kranju sokolski prosvetni delavci skoro vse Gorenjske, da podajo obrazložen o svojem letošnjem delu in da pri skupnem koncertu s svojimi pevskimi zbori in orkestri pokažejo plod tega svojega truda. Za to priliko sem, naprosen od sokolske župe, napisal »Budnic« (besedilo je Golarjevo, mešani zbor in orkester, ki so z združenimi pevskimi zbori in orkestri to pot prvi izvajali. To in pa želja, da koncert javno ocenimo, je bil povod, da me je župa k priveditvi povabila. Visoka stopnja doseženih uspehov me je iznenadila.

Kljub Planciji je bilo občinstva pri koncertu mnogo, tudi iz bližnje in daljne okolice, ki je zlasti izvajanjem pevcev iz svoje srede sledilo z bistro pozornostjo, a vendar pravilno ocenilo in z živim odobravanjem nagradilo nastop vseh sodelujočih.

Uvodne in pozdravne besede je govoril Jaka Spicar. Opozarjal je na veliki pomen sokolskega prosvetnega dela, pozdravil vse sodelavce, občinstvo in ljubljanske goste, pa tudi one naše brate, ki poslušajo koncert bodisi doma pri svojih radijskih aparatih ali tam za zapadno ali južno našo državno mejo.

Ne odrje je že stal ne baš mnogoštevilni, a zato samozavestni mladinski zbor kranjskega Glasbene šole. Pod vodstvom neustrašnega in prekomunogostanskega glasbenega delavca in vodje Glasbene šole Albin Fakinna so ti svetlo gledajoči Sokolčki zapeli dve ambiciozni skladbi svojega voditelja, (drugo s klavirjem, pri katerem je sedela ga. Fakinova) ter živo, južnjaško folklorno »Pod Kopinom«. Vrhovskega s klavirjem in violino. Okoli 30-članski moški zbor iz Radovljice je pod vodstvom Kobentarija odpel nato mojo »Zapuščeni« ter Nedvedovega »Popotnika«, še danes dovolj trdih oreh za marsikateri moški zbor. Pomeje pa so Radovljicani nastopili še s svojim blizu 50 glasov močnim mešanim zborom in so izvajali mojo »Kresovalce tri devojke« ter Mokranjčeve »X. rukovete«. Radovljičke pevce, bodisi v moškem ali mešanem zboru, kar lahko merimo z ljubljanskim merilom. Priznam jim to pot prvenstvo. V Kobentariju imajo večšega in ravno prav po gummega pevovodji, ki ravno toliko zahteva od svojih pevcev, kolikor največ zmorejo, a kar zmorejo, je več, kakor bi marsikdo pričakoval. Zbor zvemi iziščeno in izravnan, je gibčen in svež, sledi pevovodji na mig, dobro deklarira in diha, kar vzorno raste in odneha.

20-članski ženski zbor Kranja je pod Fakinom za radovljiskim moškim zborom zapel mojo »Solnce sijaj, zeleni livad« ter Mirkovo »Jurjevo«, obe s klavirjem, lahko, z dobrim fraziranjem in v umnem glasbenem tolmačenju. Pozneje so se pevskim pridružili še pevci ter istokot pod vodstvom Fakinna zapeli mojo »Uševanko« ter Karla Adamiča »Ples kralja Matjaža«. Z obema skladbama je ta mešani zbor dosegel ob priliki 3. pred. zleta v Zagrebu na tekmovalnem v tretji, najtežji skupini drugo mesto. Fakin je sila pogumen in zahteva v svojem sicer pohvalnem pohlepu po nadkrijevanju nad vsemimi drugimi in v svojem temperamentem, celo trnastem hrotenju šahih od svojih pevcev več, kakor pa trenutno zmorejo, dasi to iskreno in z vsemimi napori žele in hočejo. Ako je to njegova napaka, pa bo od leta do leta manjša, kar izvira iz prekipajoče mladostne sile. Morda se tudi svojemu zboru ni mogel tako vsecelo posvetiti, kakor so se lahko drugi pevovodje. Sam je izvršil ogromno delo pri prev. študiral s svojim mladinskim, moškim in mešanim zborom, s svojim orkestrom, organiziral skupni sklepni nastop in tako sam ali s pomočjo svoje soproge absolvirala preko 50% vsega truda, ki smo mu bili v nedeljo popoldne priča. Nikakor pa po vsem tem ni treba misliti, da je bil nastop njegovega mešanega, ali pozneje moškega zbora, ki je zapel znano »Utopljen« Križkovskega, nemara šibak, nepovolen. Ne, ampak bil bi lahko po prav dobrem glasovnem blagu sodeč precejnejši in izdelanejši. Za sedaj pa mora, — seveda le po moji ne baš vedno priznani sodbi, — razširati za Radovljico. A takoj za njo!

Priloprost, po domače in korajžno je za tem nastopilo 20 pevcev iz Strazišča. Simpatični fantje so pod vodstvom Kerčiča zapeli Nedvedovo (ne V. Krakovo) »Ljubest in pomlad«, ki ji je prijatelj glas solista pripomogel do krepkega aplavza in redko peto »Zarok« Miroslava Vilharja, ki, mogote, tudi ni Vilharjev. Ali pa je morda le? Dobro so se odrezali Straziščani. Njim sorodni v pripravah in žilavo doma-

čim prednašanju so bili Podbrezjani. Nekaj nad 20 jih je bilo in prav z veseljem smo poslušali Schwabovo »Slanico«, Kocjančičovo »Slovo« in Korunovo »Potrkali na okno«. Za Podbrezje je to dovolj strm in ošpičen program. Vodi jih obzirno in prijateljski Viktor Lepajnar.

Moški zbor iz Škofje Loke pa stoji seveda precej klinov na pevski lestvi višje. Tudi teh pevcev ni mnogo več ko 20, no so pevcii »od farec. Postavili so se s Prelovčevimi »Nageljni rdečimi«, ki jim je dal primerno močan poudarek zelo učinkoviti »Solo Sinka, z istega komponista zborom »Sedem si rož in z mojimi »Završkimi fanti«. Se bolj bi se postavili, ako bi jim pevovodja Babič dovolil, da bi se glasno širše razpeli, saj skladbe to dopuščajo. Priporočal bi mu, da si sam zadirgira enkrat pred zrcalom in takoj bo vedel, kaj mislim. Peveci so izredno poslušni in disciplinirani ter je njihova glasovna glavnica zdrava in čedna. Lahko bi bili v nedeljo prvi med moškimi zbori, zlasti še s svojim solistom.

Sredi programa nam je orkester Sokolskega društva Kranj zaigral prikupno Wallacejevo uverturo »Marlena« pod Fakinom dovolj občudeno in pogljoblino. Koncert je zaključil skupni nastop vseh ženskih, moških in mešanih zborov ter orkestror z Jenenic, Kranja, Bleda, Radovljice in Škofje Loke z gospo Fakinovo pri klavirju, torej izpompatno število okoli 150 sodelujočih. Niso pa nastopili s kakšnim »Jadranskim morjem«, kakor je to pri monstre-pevskih nastopih že pri nas tradicija, temveč najprej z a capella »Sokolskim pozdravom Svetolika Paščana in nato z mojo »Budnic«, kakih 10—12 minut trajajočo skladbo, v kateri izmenoma pridejo do besede zdaj sam orkester v le malo reducirani simfonični zasedbi, — treba mi je bilo pač rešpektirati obstoječe, lokalne instrumentalne prilike, — moški, ženski in mešani zbor ter vsi skupaj. O skladbi ne morem več poročati kot to, da je bila publika z njenim izvajanjem pod taktirko Fakinna zelo zadovoljna, po končnem aplavzu sodeč, morda celo navdušena in da sem prejel v znak priznanja cel šop rdečih nageljnov. Pa tudi jaz sem bil zadovoljen in to je več, kakor zmora komponisti običajno reši!

Delavna Sokolska župa Kranj bodi vzgled vsem drugim posestrimam! —

Pevski praznik v Poljčanah

Poljčane, 22. marca. Ob nabito polni sokolski dvorani je v nedeljo Sokol Poljčane proslavil 10-letnico obstoja pevskega in orkestralnega zbora. Za ta svoj praznik sta oba zbora nastudirala koncert, obsegajoč pevске in orkestralne točke. Zanimiv spored je otvoril sokolski orkester s koracnično, ki ji je sledil Suppejev »Pesnik in kmet«. Izvajali je dalje še Schubertovo simfonijo v H-molu, Verdijevo Fantazijo iz opere Traviata, Straussovo Dumajsko kri in zaključili s koracnično. Salonski orkester šteje 10 članov. Vmes je 25-članski pevski zbor ubrano zapel v presledkih Bučarjevo »Tam kjer pisana so polja«, Hudovernikovo »Našo zvezdico«, Korunovo »Potrkali na okno«, Jerebovo »O kresule«, Juvančev »Spomin na zimski večer«, Mirkovo »Jutro«, Prelovčev »Jaz bi rad rdečih rož«, Vogričev »Lahko noč«, Hrovatovo »Nča bom vinca ploč«, Bučarjevo »6 narodnih« in Adamičev »Vasovalec«.

Bogat spored je bil odlično nastudiran, kar je izprideval nepretrgan stik z občinstvom, ki je v vsakem delu nagradilo izvajalce z dolgotrajnim plaskanjem.

V odmoru je na odprtem odru očrtal zgodovino obeh zborov in jima čestital starosta br. France Lipovec in pri tej priliki izročil obema voditeljema, pevovodji br. Janku Živku in vodji salonskega orkestra br. dr. Hronovskemu v spomin za njuno plodonosno in vztrajno ter nesebično delovanje okusno izdelani spomenici. Za njim je čestital jubilarnto zastopnik Ipačeve pevске župe iz Maribora g. Modran. V svojem govoru je naglasil velik pomen širjenja slovenske in jugoslovenske pesmi zlasti v obmejnih krajih, saj je bila že od nekdaj vedno pesem tista, ki je prva našla pot med narod in budila njegovo zavest.

Po uspelem jubilejnim koncertu, ki so se ga v lepem številu udeležili tudi gosti iz sosednjih sokolskih edinic in drugih, je bil istotam družabni večer, ki je potekel v najlepši harmoniji med pevci in njihovimi številnimi prijatelji.

Italija in Abesinija

Ljubljana, 22. marca. Delavsko in kulturno društvo »Tabor« je privedilo v cirklu predavanj o Italiji v četrtak svežer zelo aktualno predavanje o razmerju med Italijo in Abesinijo. Predaval je dr. St. Jug v temični predavalnici na realki Obisk je bil zelo dober, kar dokazuje, kako živo se pri nas ljudje zanimajo tudi za važna politična vprašanja.

Italija je že po svojih naravnih teritorijalnih zakonih vedno težila v svoji imperijalni politiki proti Afriki, kar nam dokazuje že zgodovina starega Rima. Tudi po svoji zednitvi je bila prisljena po naravnih nujnosti na imperijalistično ekspanzijo v Afriki, toda tedaj so ji stopile na pot velesile. Vendar ni opustila svojih namer in je samo čakala ugodne prilike, ki se ji je ponudila zdaj. S Francijo je sklenila sporazum in tudi druge velesile ji ne bodo nasprotovale pri njenih težnjah, kakor kažejo vsi znaki.

Po orisu zgodovine, zemljepisa, narodnih običajev itd. Abesinije je predavatelj prešel na spor med Italijo in Abesinijo. Prišel je do zaključka, da se bo Abesinija morala sama pomiriti z Italijo, ker se ne bo od njeno stran postavila niti Japonska, kakor se je pričakovano. Težko je pa reči, kakšen bi bil izid, če bi prišlo do vojne, ker bi Italija ne mogla tako lahko zasedati zelo prostrane Abesinije. Baš zaradi teritorijalnih razmer bi imela Italija zelo težko nalogo in bi ne bilo dovolj le nekaj divizij, pa tudi brez ogromnih denarnih sredstev bi ne šlo, ki jih zdaj Italija nima. Vprašanje je torej še nerešeno pred nami, jasno pa je, da od njega zavisi v veliki meri tudi usoda Italije.

Za sresko načelstvo v Višnji gori

Višnja gora, 20. marca. Te dni so Višjani ponovno odposlali prošnje za samostojno sresko načelstvo v Višnji gori. Težnja po samostojnem srezu v Višnji gori je že stara. Koliko polov in naporov je bilo v ta namen že storjenih, se ne da popisati. Vendar pa so vse te pobude ostale neizpolnjene, ker na merodajnih mestih niso našle zadostnega razumevanja. Kljub vsem dosežanim neuspехom pa se to težnja prej ali slej morala uresničiti, ker jo zahtevajo krajevne potrebe in so odločujoče v prvi vrsti pri takih stvarih. Kdor pozna nekoliko natančneje Dolenjsko, mora že na prvi pogled izprevideti, da ona ni za velike upravne celote, ker naravne razmere ne dopuščajo tega. Saj je Dolenjska delena majhnih in skritih dolin, ki jih na vseh straneh obdajajo valoviti griči, ki tvorijo nekatere zaokrožene celote zase in jih ločijo od ostalega sveta. Ravno zaradi teh naravnih razmer so med posameznimi predeli slabi prehodi in zveze, ki otežujejo medsebojne stike in medsebojno življenje.

Vse te lastnosti so se v polni meri pokazale v litijanskem srezu, kamor spada sedaj Višnja gora. Nekako sredi tega sreza se vleče dolga skupina hribov in gričev, ki dele sreza v dve polovici: v višnjegorski in litijanski sodni obrat. Dočim je litijaska polovica bolj industrijska in delavska, je višnjegorska izrazito kmečka. Ze to dejstvo samo je dokaz, da v srezu med obema polovicama ne more vladati popolna harmonija. Razen tega so med njima zelo slabi prehodi in zveze. Železniške zveze sploh ni, edini prehod je cesta čez Vagenšperk. Ta je pa zelo dolga in strma in ne v najboljšem stanju. Zato je razumljivo in upravičeno, da se je že davno pojavila želja po samostojnem srezu v Višnji gori. To težnjo so podprle vse prizadete občine in se izjavile za priključitev k Višnji gori. Tako bi obsegel novi srez približno dosežani višnjegorski sodni okraj, to so občine: Višnja gora, Stična, St. Vid pri Stični, Veliki Gaber, Krka, Zagradec, Ambrus, Hinje, Sela pod Sumberkom in morda tudi Grosuplje. Vse te občine so dale pisмено izjavo, da so za srez v Višnji gori, proti je pa Grosuplje. Sedaj pa, ko so stvari že v teku in uspeh bližje, so se pojavili v Stični ljudje, ki zahtevajo, da mora biti sedež sreza v Stični, ki je nekako prometno središče. Stična občina je šla celo tako daleč, da je objavila sezidati v enem letu uradno poizjavo za sresko načelstvo. In to svojo poizjavo je dala kljub temu, da se je prvotno izjavila za Višnjo goro!

S srezo so združene tudi nekatere druge ustanove, tako n. pr. okrožni živilnozdravnik. Ta je bil dolgo tudi v Višnji gori, zdaj smo pa že par let brez njega in vse prošnje niso nič pomagale. Zdaj je edini živilnozdravnik v Litiji. Če torej našemu kmetu zbolil žival, mora na dolgo pot v Litijo, kar pa je zelo tvegan, posebno če je pomoč nujna. Lahko pride prepozno in ima dvojno izgubo. Prvič je ob žival, drugič mora plačati zdravnikovo pot. In

kaj se to pravi v današnjih slabih časih, ve le tisti, ki je kaj podobnega doživel. Zato danes ljudje ne kličejo oddaljenega živilnozdravnika, ampak zdravijo kar sami, kolikor znajo. Če se obnese, je dobro, če ne — ni kazalo drugega. Zatorej nam dajte srez, predvsem pa nam dajte živilnozdravnika — in sicer kmalu!

Iz Celja

—c Pri regulaciji Savinje v Tremrcju je sedaj zaposlenih 30 delavcev, v kratkem pa se bo to število zelo pomnožilo. Mestni občini je uspelo doseči povišanje urnih delavskih mezd na 18 do 20 Din za 10 urno delo, mezde za profesionaliste pa so določene na 3 Din in več na uro. Včeraj je prejela mestna občina odlok finančnega ministrstva, da prispeva država kot prvi obrok za regulacijo Savinje 500.000 Din. Ta znesek je treba izčrpati do 30. junija.

— Gradnja postopja za trgovsko šoto v Celju. Ker je nastalo v mestni narodni šoli, v kateri je tudi dr. dvorazredna trgovska šola, veliko pomanjkanje učnih prostorov, je postala izselitev trgovske šole nujno potrebna. Uvedena je akcija, da se zgradi novo postopja za trgovsko šolo. Mestna občina bo dala stavbišče brezplačno na razpolago, gradbene stroške pa bi kriila državna odnosno banska uprava. V banovinskem proračunu je v to svrhu predviden prvi obrok v znesku 100.000 Din.

— V davčni odbor za mesto Celje so za l. 1935.—1937. izvoljeni kot člani sg. dr. Orožen, Lečnik in Fazarini, kot namestniki pa gg. dr. Skoberne, Leibner in Dolžan.

— Iz mestne službe. Mestni sluga in desinfektor je z 22. t. m. odpušen iz službe. Kot pogodbeni mestni desinfektor je nameščen sreski desinfektor g. Novak.

— Nov planinski dom pri Celjski koči bo zgradila mestna občina. Postopje bo dvonadstropno in bo imelo 35 postelj. Gradbeni stroški bodo znašali okrog Din 230.000. Polovica tega zneska je že na razpolago.

— Skropljenje mestnih cest in ulic se bo pričelo v najkrajšem času.

—c Mariborski klub likovnih umetnikov »Brazda« bo otvoril v nedeljo 24. t. m. ob 10.30 likovno razstavo v mali dvorani Celjskega doma. Razstava bo odprta do 6. aprila vsak dan od 9. do 19. Slikarji prof. Anton Gvajc iz Maribora, prof. Karol Jirak iz Maribora, prof. Franjo Košir iz Ptujja, prof. Ivan Kos iz Maribora, akad. slikar Dore Klemenčič iz Celja, akad. slikar Zoran Musič iz Hoč, prof. Albert Sirk od Sv. Lenarta v Slovenskih gorah in akad. kipar Vladimir Stoviček iz Leskoveca bodo razstavili skupno 86 del: olj, pastelo, akvarel, lesorezov, litografij, risb, plastik itd. Opozarjamo na to izredno zanimivo razstavo del naših domačih umetnikov.

—c Umrla sta na Sp. Hudinji pri Celju: v četrtak 67 letna posestnica Justina Baruskova, v petek pa za 29 letna učiteljica Albin Prezljeva iz Gaberja pri Dolnji Lendavi. V celjski bolnici so umrli: v četrtak 41 letna šivilja Terezija Golobova iz Dol pri Krškem in 27 letni pekovski pomočnik Stanko Korosec iz Nove cerkve, ki se je v sredo iz neznanega vzroka ustrelil v glavo, v petek pa je umrla 68 letna občinska reva Marijeta Razborškova iz St. Janža na Vinski gori.

—c O aktualnih dekoracijah bo predaval v četrtak 28. t. m. ob 20. izložbeni aranžer g. Slavko Višnar v dvorani Obrtnega doma.

—c Nesreča v tovarni. V tovarni podjetnikov na Gračnici pri Rimskih toplicah je v sredo stroj zgrabil delavca Franca Lapornika za desno roko in mu odrezal tri prste. Lapornika so prepeljali v celjsko bolnico.

—c Celjski nogomet. Prva letošnja drugorazredna prvenstvena tekma med SK Jugoslavijo iz Celja in SK Soštanjem ne bo v Celju, marveč v nedeljo 24. t. m. ob 15. v Soštanju. Na praznik 25. t. m. ob 15. pa bo na igrišču pri »Skalni kleti« prijateljska tekma med mariborskim Rapidom in celjskimi Atletiki.

—c Klubsko otvoritveno kolesarsko dirko bo privedil klub slov. kolesarjev v Celju v nedeljo 24. t. m. na 24 km dolgi progi Celje—Sv. Peter—Celje. Start ob 14. na Glaziji, cilj istotam. Prijave sprejema blagajnik g. Šumer, trgovec v Prešernovi ulici, še danes, v soboto, do 19. Prijavnina 5 Din, na startu dvojna prijavina. Ker je že mnogo prijav, se bo vršila dirka v dveh skupinah. Drevi ob sedmih bo sestanek vseh dirkačev v hotelu »Hubertus«.

—c Nočno lekarniško službo ima do vstetega petka 29. t. m. kr. dvoran lekar na »Pri Mariji pomagaj« na Glavnem trgu.

—c Opozorilo nabornikom. Mladeniči, stanujoči v Celju-mestu, rojeni leta 1915 in starejši, ki se morajo predstaviti letos naborni komisiji in se želijo, četudi niso

pristojni v mesto Celje, udeležiti nabora v Celju, se opozarjajo na pravočasno vložitve zadevnih prošenj. V smislu 20. začas. prav. o rekrutovanju morajo biti prošnje vlozene najkasneje do 15. aprila. Mladeniči, ki se želijo poslužiti te ugodnosti naj se zglase pri mestnem poglavarstvu v sobi št. 6 med uradnimi urami od 9.—12. in prineso s seboj kolek za 5 Din in 20 Din.

—c Stalom in smuk na Smrekovcu. SK Celje bo privedil dne 24. in 25. marca na Smrekovcu tekmo v alpski kombinaciji. To tekmovalje je zelo zanimivo, ker pokaže tekmovalce sigurnost in hitro presojanje najrazličnejšega terena ter svoje tehnično znanje. Za tekmo vlada veliko zanimanje. Proga za slalom bo izpeljana na odprtem terenu in bo pregledna od starta do cilja. Zmagovalec prejme lep pokal in diploma, drugi in tretji diploma. Snega je še dovolj in je smuka prav dobra.

Višnje gore

— Še o tatvini v Zavrtcah. »Slovenski Narod« je že poročal o tatvini pri Selanovih v Zavrtcah, kjer so se neznanzi umorili na praznik sv. Jožefa ponoči precej dobro založili s klobasami, mesom in maslo. Niso sicer odnesli toliko, kakor se je prvotno govorilo, vendar je pa škoda precej velika. Odnesli so 5 plečat, 70 mešanih klobas in dva lonca svinjske masti, okrog 60 kg. Razmere so jim morale biti dobro znane. Najbrž si je njihov kolovodja, če jih je bilo več, ogledal ključ in ga ponaredil, ali pa ga je podnevi v hiši izmaknil, odklenil vrata kašče in jih pustil odprta, da je lahko ponoči nemoteno prišel do plena. Z vitrom bi se namreč vrata ne dala odpreti. Za tatovi za enkrat ni še nobenega sledu.

— Pomlad na Polzevem. Dom na Polzevem se vedno bolj modernizira. Zdjaj so nasadili okrog doma divje kostanje, breze, smreke, lipe in dva kanadska topola. V nekaj letih bo okrog doma prijetna senca. Ko bo pa zgrajen še zadnji del ceste, kar se bo zgodilo kmalu, bo dostopen dom z avtomobilom in bo imel gotovo vedno dovolj obiskovalcev, saj je vzorno oskrbovan in stoji na eni najlepših izletniških točk v bližini Ljubljane.

Radio kotichek

Opozorili bi radijske naročnike na nekaj izredno zanimivih točk iz nedeljskega sporeda naše oddajne postaje. Ob 7.30 bomo v kmetijski uri ališali predavanje g. inž. Vinka Sadarja o izkušnjah z umetnimi travniki in s kisanjem krme. Ob 10.30 bo naša postaja prenašala iz Novoga Sada zborovanje, na katerem bo govorilo pet ministror, med njimi tudi g. dr. Marušič. Popoldanski spored začneja s ploščami po željah ob 15.30 pa bomo čuli krstno predstavo izvirne slovenske radijske operete »Majda«. Pri opereti, ki je prirejena po dr. Fran Knafličevi veseli brodejanji »Kmečki teden« sodelujejo: Romantična dana (ga. Obreigner-Jaksova), župan (g. Zupan), hči Majda (gdč. Igljeva), Nande (g. Jelačin), gospod direktor (g. Bučar), Aleš Rešetar, častnik (g. Pengov), Zanelek sportni reporter (g. Klemenčič), Špela, hlevska dekla (ga. Kraljeva), šepav možič (g. Demšar), stara ženica (gdč. Gorjupova). Moški in mešani zbor, fantje na vasi. Srdeljuje radijski orkester pod vodstvom dirigenta g. Neffata.

Večerni spored izpolnijo »Akademski pevski kvintet«, radijski orkester z operetno glasbo in plošče iz izvirnih filmov.

Georgij šilinc 23

Počasna smrt

Roman.

— Hej, čuj! Ozri se name! — je zaklical.

Mož je leno odprl oči in se ozrl na Basova.

— Odkod si? — je vprašal Basov.

— Mene vprašuješ?

— Koga neki, če ne tebe.

— Čemu bi pa rad vedel to?

— Ali si bil pred sedmimi leti v Pravoberežnem?

— V Pravoberežnem?

Mož je zamislil. Potem je znova zatisnil oči in spregovoril kakor v spanju:

— Kaj ti pa pride na misel, da me nadleguješ s takimi vprašanji tu v kopalnici?

Basov je vstal in ne da bi se zmešnil za Kurguzkina, ki se je sukal okrog njega z golido vode, je odšel v oblačilnico. Kurguzkin, ki mu je bil vedno za petami, je odšel za njim. Ko sta sedla, mu je dejal Basov:

— Spoznal sem ga... Tistega človeka, tam je, kraj mene je ležal. Pazi nanj.

Mož, ki se je Basov zanimal zanj, je kmalu prišel v oblačilnico in tam je Basov počasi stopil k njemu in mu pogledal v obraz.

— Povej mi, — ga je vprašal znova, — ali si bil pred sedmimi leti v Pravoberežnem ali ne?

Mož, ki si je baš brisal noge, je dvignil oči in na obrazu mu je zaigralo nekaj zadregi in radovednosti podobnega.

— Tvoj obraz se mi zdi nekam znan, — je dejal.

— Kako bi se ti ne zdel znan, saj si služil vse leto pri meni za kočjaža, če me ne varajo oči. Kajne, da si služil?

Mož je pozorno pogledal Basova.

— Res je, služil sem, — je odgovoril napol radostno, napol v zadregi.

— Torej si moj bivši gospodar. Kako se je pišeš? Cisto sem pozabil. Glej, glej, kje se zopet srečava.

Iztegnil je roko, kakor da bi jo hotel podati Basovu, toda Basov je nenkrat stopil k njemu in ga vprašal s svečanim glasom:

— Ali si imel to že takrat?

Njegov glas je zvenel grozeče in mož je začutil pomen tega glasu. Stopil je korak nazaj, potem je pa sedel na klopi in se začel oblačit. Basov ga je še ved-

no gledal. Čakal je na odgovor. Končno je mož dvignil oči.

— Ali si pri zdravi pameti? Kaj ti pa pride na misel, da me vprašuješ o tem?

— Povej mi, ali si imel to že takrat ali ne? — je ponovil Basov svoje vprašanje.

Mož se je odmaknil od njega.

— Kaj pa siliš vame? — je vzkičnil nestrno in se zakril s hičami.

— Kaj si se prilepil name? Kaj me briga, če sem imel to takrat ali ne. Sploh se mi pa ne zdi vredno govoriti s teboj.

Ta odgovor je udaril Basova naravnost v obraz. Zgrabil je moža za vrat in ga stresel.

— Ne, kar povej mi to, le nikar se ne izmikaj! — je zakričal. — Vprašam te še enkrat: Ali si bil takrat že bolan ali ne?

Ljudje, ki so bili v kopalnici, so obkloplili Basova. Nekdo je dejal:

— Kaj pa hočeš od njega? Tu živi že sedmo leto, ta Kovalenko, in če je tako, je bil že takrat bolan, to je jasno. Koliko let si že v naselbini gobavcev, Kovalenko?

— Kmalu bo sedem let.

Basov je odskočil od njega.

— Baš to sem hotel vedeti, — je dejal otožno, potem je pa sedel na klopi

in se začel oblačiti. Od razburjenja se je kar tresel. Kurguzkin je opazil, kako oblači umazano srajco, potem je pa slišal in išče svežo. Kurguzkin je tudi videl, kako se mu tresejo noge in to mu je dalo povod, da je posegel v zavezo:

— Ne smete se tako razburjati, Sidor Zaharič, to vam škoduje.

Basov se pa ni zmenil za Kurguzkinovo svarilo.

— Torej, ti si me osrečil s tem? — je vprašal znova zlovesče Kovalenko. — Zdjaj se spominjam, kako si mi vozil iz mesta robo, kako si zaklal ovna in jedel v moji kuhinji.

— Odkod veš, da sem jaz okužil tebe? — je ugovarjal Kovalenko. — Kaj pa če si me okužil ti?

— Morda pa nisi okužil niti ti njega, niti on tebe, morda je bila to samo usoda, — se je oglasil nekdo.

— Jaz ga nisem okužil in tudi usoda to ni bila, — ga je zavrnil Basov ostro.

— Toda, čemu bi govorili o tem, — je nadaljeval isti glas, — ali si okužil ti njega ali on tebe. Kaj more človek za to? Tu ne zadene nikogar krivda.

— Kriv je, — se je oglasil Basov.

— kriv je zato, ker je bil podlež, da ni povedal, kakšno bolezen ima. To bi mi bil moral povedati, da bi bil vedel. Za tako podlost je treba človeka ubiti.

V oblačilnici je zavladala tišina.

— Kaj pa če tega nisem vedel? — se je branil Kovalenko. — Kaj pa če nisi sam nisem vedel, kakšno bolezen imam?

In zopet je dejal neznančev glas:

— Usoda.

— Ne usoda, temveč človeška omejenost, — je ugovarjal nekdo.

Basov pa teh opazk očitno ni slišal. Vstal je in se obrnil h Kovalenku, rekoč:

— Take podleže bi bilo treba usmrtiti.

— Oho, — se je začudil nekdo.

— Javno bi jih bilo treba usmrtiti, da bi vsi videli, — je vztrajal Basov na svojem.

— Zakaj?

— Da bi si ljudje zapomnili, da je to višek podlosti, — je nadaljeval Basov.

— Ničesar si ne bodo zapomnili, ker so omejeni, — je znova ugovarjal mož, ki je bil poprej vprašan s zakaj.

Basov se je oblekel in odšel. Kurguzkin mu je sledil za petami.

»Narod, ki pozablja brate v sužnostih, tepta svojo čast!« »Bran-i-hor« se briga zanje. — Pristopajte!

Filmski magnat Fox uničen

Vrhovno sodišče je zavrnilo njegovo tožbo proti radiotelefonskim družbam zaradi neplačanih patentnih pristojbin

Vrhovno sodišče v Washingtonu je zavrnilo tožbo Williama Foxa proti ameriškim radiotelefonskim družbam zaradi neplačanih patentnih pristojbin za zvočne filmske aparature. William Fox, nekoč po pravici nazvan filmski kralj, ustanovitelj družbe Fox-Film, je postal med mnogimi drugimi tudi žrtev velikega finančnega kraha na Wall Streetu leta 1929. In je izgubil skoraj vse svoje premoženje. Leta 1932. je poskušal s procesom proti Paramount Pictures R. C. A. Photophone, Western

Electric in drugim družbam dobiti odškodnino za zlorabo patentov in licenec družbe American Tri-Ergon Co., ki jo je bil sam ustanovil kmalu po odkritju cinkovega filma leta 1922. Pred dobrim tednom je bila njegova tožba definitivno zavrnjena pred vrhovnim sodiščem v Washingtonu in s tem je padla v vodo zadnja Foxova nada na pridobitev potrebnega kapitala za obnovo vitev prejšnjega pomembnega položaja med filmskimi producenti.

Sodni spori glede patentov v zvočnem filmu so kakor v radiu in televiziji navadno samo krajši presledki v procesu pogajanj, sporazumov, pogodb, razdeljevanja interesnih sfer itd. Foxov spor pa ne preseneča samo po ogromnem znesku zahtevane odškodnine, temveč odkriva tudi zakulisje ameriških sodišč in nehoti vzbujajo spomine na ameriško prosperiteto, finančni krah leta 1929. In temu sledeče splošno ubojužanje Amerike. Presenetljivi uspeh Foxove družbe in še presenetljivejši padec je opisal Upton Sinclair v svoji knjigi »Upton Sinclair presents William Fox« (Upton Sinclair predstavlja Williama Foxa), v kateri simpatizira s Foxom kot žrtvijo radijskih in telefonskih družb, ki so smatrala s prihodom zvočnega filma film za svoje trgovsko blago in so na vse mogoče načine izpodrivale konkurenco.

Ze leta 1919. so Nemci Engl, Vogt in Massolle delali poskuse s fotocelico in neonovimi žarnicami ter rešili princip segrevanja in snemanja zvoka, na film in njihovo patentno pravico in licenco je kupil W. Fox za 60.000 dolarjev z izključno pravico za Severno Ameriko. Ameriški patentni urad pa ni hotel priznati patenta fotocelice in Upton Sinclair pripominja k temu, da je lahko vsemogočna družba kakor Telephone Company pri takratnih razmerah vsakega obdobja tihotapstva tujih patentov v Ameriko. In predno se dokaže, da obdolžitev ni imela nobene podlage, je dotični gmotno že uničen ali celo mrtev in pokopan. W. Fox je prišel ali bolje rečeno je bil prinešen iz Madžarske in njegova pot do filmskega magnata spominja na karijero vseh drugih ameriških magnatov. Od skromnih začetkov z aparatom, težkim več ton, se je razvil Fox Film v družbo, ki ni imela samo filmskih palač in kinematografov po vsem svetu, temveč tudi produkcijo filmov. Njeno premoženje so cenili na 250.000.000 dolarjev.

Pogubila sta ga dva tehnična izuma. Prvi, zvočni film, mu je prinesel spor s Telephone Company in ko so se pojavili leta 1928. prvi »strahovci« televizije, je W. Fox dobro vedel, da se da nevarnost televizije odstraniti samo s povečanjem ploskve projekcijske platna. Zato je hotel v vseh svojih kinematografskih predstavah tako zvani grandeur film. S tem je pa dobil drugega sovražnika. Tisti, ki so izdelovali projekcijske aparature, bi bili izgubili z uvedbo grandeur filma svoje milijone, ker je bil patent za grandeur filma Foxov. Vsi so se pa izdajali za njegove prijatelje in zatrjevali, da mu vedno radi posodijo denar, če bi ga potreboval. Upton Sinclair karakterizira prvega prijatelja z naslednjimi besedami: »Ta vsemogočni nestvor, ki ima v rokah tri milijarde kapitala, pogoltne in prebavi najrazličnejše vrste hrane. Sede vam pred vašo hišo in nihče mu ne zabrani, da bi ne napel svoje žice čez vaše posestvo. In če se mu zahoče, poslušaj tudi vaše zasebne pogovore in trgovske tajne.«

William Fox si je od obeh prijateljev izposodil znatne vsote. Prihod zvočnega filma je dozdevno grozil z razvrednotenjem delnic podjetij in tvrdki, izdelujočih nemi film. Nervoznost je narasla, kajti šlo je za razvrednotenje

približno 100.000.000 dolarjev. Krah na Wall Streetu leta 1929. je izpremenil nervoznost v strašno paniko. Dogodki so prerasli filmskega magnata in njegove sposobnosti preprečiti padec. Kako so ga njegovi mogočni »prijatelji« pripravili ob vse delnice njegovega lastnega podjetja, to je zelo zapletena zgodba. Zdjaj je ostala od tega samo senzacionalna številka, visoka odškodnina, ki jo zahteva Fox. Ob koncu svoje knjige pusti Sinclair govoriti samega Foxa: »Ko sem se začel leta 1927. pogajati s Telephon Company o zvočnih patentih, je bilo v Ameriki 20.000 kinematografov, po drugih državah pa tudi okoli 20.000, a ena zvočna aparaturna je veljala 20.000 dolarjev. Bilo je tu 500.000 cerkva in ena aparaturna je stala 5000 dolarjev. En milijon šolskih prostorov bi se bilo tudi opremilo z aparaturnami po 2500 dolarjev.« — Sinclairova knjiga o Williamu Foxu se zaključuje z apalom na demokratično Ameriko, naj bo pravična in naj udari po špekulantih.

Aron Niemcovič umrl

»Times« poročajo, da je umrl v soboto v Kodanju znani šahovski mojster Aron Niemcovič. Z njim leže v groben eden največjih šahovskih mojstrov, ki je veljal po turnirju v Karlovih Varih leta 1929, kjer je zmagal pred Capablanca, za najbolj poklicanega kandidata na mesto svetovnega mojstra. Ni pa prišel do odločilnega spopada z drugimi mojstri in menda sploh ni mislil na to, da bi se potegoval za svetovno prvenstvo v šahu. V igri je bil najoriginalnejši izmed vseh živečih mojstrov.

Niemcovič je bil rojen 7. novembra 1886 v Rigi, študiral je v Nemčiji, do vojne je živel v Švici, potem se je pa trajno naselil v Kodanju. Pred javnost je stopil leta 1904 na mednarodnem šahovskem turnirju v Koburgu. Prvi večji uspeh je dosegel v Ostende l. 1907, kjer je delil z Miesesom tretjo nagrado pol točke za Bernsteinom in Rubensteinom. Potem je bil na večjih turnirjih na vodilnem mestu, toda prvič je zmagal l. 1925 v Marianskih Laznih skupaj z Rubensteinom. Naslednjega leta je bil v Dresdenu prvi pred Aljehinom in končno je dosegel po zmagah na manjših turnirjih svoj največji uspeh v Karlovih Varih, kjer je igralo 22 mojstrov.

Kraljica tašč

Amerika je dežela žensk, čeprav je tam žensk manj kakor moških, kar se sliši malo čudno. Ker jih je manj, njih bolj cenijo kakor pri nas in to znajo ženske dobro izkoristiti. O kultu ne samo mladih in lepih pripadnic bivšega nežnega spola, temveč tudi starejših in grdih, priča mesto Amarille v Texasu, kjer so uvedli taščin dan. Kakor imajo pri nas materske dneve, tako imajo tam taščin dan in vsak zet se potrudil, da prinese svoji tašči darilo in ji izkaže spoštovanje in hvaležnost, da mu je vzgojila ženo. Tega dne je posebno živahno po cvetičarnah in slaščičarnah. Da bi bila proslava taščinega dne čim svečanejša, prirejajo zadnje čase tudi volitve kraljice tašč.

Teh kraljic pa ne volijo po lepoti ali mikavnosti, temveč po lastnostih, kar je tudi prav in pravično. Na zadnji taki prireditvi je bila izvoljena 60-letna kmetica, ki je srečno vzgojila osem hčera in živi z vsemi zeti v najlepši slogi. Baje se niso še nikoli spri. Kraljica tašč je dobila mnogo daril, a mestna uprava ji je določila dosmrtno rento v znesku 50 dolarjev mesečno.

Lindberghov sinček živ?

DNB poroča iz Newyorka: Žena na smrt obsojenega Richarda Hauptmanna je sklenila odgovoriti v Detroit, da poišče tam otroka, o katerem trdi neko anonimno pismo, poslano iz Pontiac (Michigan) v Newyork, da je identičen z ugrabljenim Lindberghovim otrokom. To pismo trdi, da je pravi ugrabitelj Lindberghovega otroka nekaj dni pred svojo smrtjo priznal nekemu detroitskemu tolovarju, kako je bilo z ugrabitelj. Povedal je baje, da Lindberghov otrok ni mrtev, temveč da so ga takoj po ugrabitvi odpeljali v Brooklyin in ga podtaknili namestu nekega drugega

otroka, ki je dva dni poprej umrl. Truplo tega otroka so ukradli s pokopališča v newyorskem predmestju Bronxu. Obekli so ga v obleko Lindberghovega otroka in ga pustili nekje v bližini Lindberghove vile. To so storili, pravi dalje pismo, zato, da bi se polkovnik Lindbergh ustrašil, ker smo zvedeli, da je denar pripravljen za izplačilo, na poseben način zaznamoval, da bi nas policija izsledila.

Dozdevni ugrabitelj dalje pripoveduje, da je potem odpeljal pravega Lindberghovega otroka v Detroit. Da bi se ga otresel, ga je nekoč odpeljal s seboj v kino in ga tam pustil. Oblasti, ki jim je občinstvo izročilo zapuščenega otroka, so ga oddale v mestno sirotišnico.

Glede na to dozdevno odkritje so pristojne policijske oblasti v New Jersey izjavile kategorično, da so svoječasnno nesporno identifikirale truplo najdenega otroka kot Lindberghovega sinčka in da je izključen siherni sum o točnosti te identifikacije.

Ibsen ga je rad pil

Človek bi ne verjel, da ga je največji skandinavski dramatik Henrik Ibsen, slavni avtor »Nore«, »Rosmerholm«, »Sovražnika človeštva« in drugih znamenitih del, zelo rad pil. Znana poljska igralka in pisateljica Gabriela Zapolska se je seznanila z Ibsenom v Parizu, kjer je nastopala v takratnem znamenitem gledališču »Theatre libre«. O tem piše v svojem pismu iz leta 1892, citiranjem v poljski Lorentowiczovi gledališki monografiji, kjer čitamo:

»Včeraj je prišel k nam na skušnjo Ibsen. Bil je pijan kot mavra. Opetkal se je. To vam je bil pravi nestvor skušnjan las. Razlagal je nam, da ni še nikoli ničesar napisal, razen v pijanosti. Pozorno sem ga poslušala in kar verjeti nisem mogla, da je to avtor »Nore«. Bahal se je, da so ga pravkar postavili nekje pod kap, ker je preveč razgrajal. Ibsena sem si predstavljala čisto drugače.«

Prokleti Hollywood

Lord Edward Montagu, sin vojvode Manchesterskega, je sklenil vstopiti v francosko tujsko legijo. Prepotoval je ves svet, v Ameriki je bil obtožen umora kapitana Wanderwella, ki se je hotel z njim napotiti na jahti okrog sveta. Na tej jahti so bila kot potnice sama dekleta, ki so doživela v Hollywoodu razočaranje. Vozil se je kot slepi potnik iz San Franciscu z ameriškim vlaki in spoznal je tudi slavo ter bedo obljubljene dežele vseh ljubiteljev filma Hollywood. Končno se je odločil za francosko tujsko legijo, kjer vlada železna disciplina in kjer bo konec njegovih pustolovščin, pa tudi denarnih stisk, ki so nastale zaradi zapletene pravde. Lord bi moral podedovati v našem denarju blizu 20.000.000, pa ne more priti do svoje dedščine.

V prokletu mestu, kakor pravi Hollywoodu, ga je prignala želja seznaniti se s filmom. Imel je mnogo denarja in spoznal je tudi filmske zvezde kalifornijskega sveta. K filmu je pa prišel samo kot statist. Bil je vesel, da je mogel igrati rimskega vojaka in čez deset dni je bil zopet na cesti. Zaslужil je nekaj dolarjev. V Hollywoodu ne poznajo socialnega skrbstva, niti podpore brezposelnim. Celu slavni igralci in igralko žive v suženjstvu, ker morajo pripadati z dušo in telesom podjetju, ki jih je najelo. Lord Montagu se je seznanil z Greto Garbo, Ruth Chattertonovo in Chaplinom, prvi pa, da jih ni videl nikoli smejati se, razen v filmu. Hollywood je mesto, kjer se odigra vsak dan največ resničnih tragedij na svetu in kjer je največ privatnih detektivov, zaključuje lord Montagu svojo sodbo o filmskem mestu.

Zakon sredstvo proti prerani smrti

Edwin Burdell, profesor družabne vede na tehnološkem zavodu v mestu Cambridge v ameriški državi Massachusetts je v svojem nedavnem predavanju dokazoval, da žive poročenci ljudje delj in da je med njimi manj zločincev, bolnih in duševno abnormálnih ljudi, kakor med neporočenimi. Na podlagi tega ugotavlja prof. Burdell, da je zakonsko življenje najboljšo sredstvo proti zločinstvu, duševnim boleznim, siromaštvu in prerani smrti. Komur je ležeče na tem, da bi dolgo živel in da bi se mu dobro godilo na zemlji, da bi ne končal svoje življenjske poti v norišnici ali v ječi in da bi ne ubožal, naj se kar hitro poroči.

Gotovo so ameriškega profesorja podkupile matere, ki imajo za možitev godne hčerke, ali pa dekleta, ki bi se rada omožila. Drugače si ne moremo

misлити, da bi delal tako kričečo reklamo za zakonski jarem. Verjetna njegova trditve itak ni, kajti če bi bilo res, kar pravi prof. Burdell, bi ne bilo na svetu toliko ljudi, ki se krčevito branijo za-

konskega stanu. Morda mož niti sam ni oženjen, kajti če bi bil, bi najbrž svojo reklamo za zakonski jarem opustil. Teorija je eno, praksa pa drugo, posebno v zakonskem življenju.

Kako skrbi občina za mladino

Nekaj zanimivih podatkov iz delovanja mladinskega skrbstva v Ljubljani

Ljubljana, 23. marca. Po besedah je mladina znasi bodočnost, kar pa nalaga občinam, zlasti večjim, kakršna je ljubljanska, veliko odgovornost in težke naloge. To se dobro zrcali zlasti iz pregleda o delovanju v področja socialne politike v Ljubljani v zadnjem desetletju.

Mladinsko skrbstvo je bilo organizirano v Ljubljani pozno. Čas nas je bil prehitel in kreditna moč občine je bila premajhna, da bi občina lahko zmagovala vse potrebe prva leta; zato je značilno, da je pozneje, l. 1931, izdatek za oskrbo otrok v zavodih poskočil za 58%, pri rejnahr pa celo za 115%. Sistematično mladinsko skrbstvo se začne pri nas šele po vojni. Pred vojno je občina opravljala mladinsko skrbstvo le od primera do primera, ko so jo v to prisilile razmere. L. 1923, ko je bil organiziran socialno politični urad, je bil tudi ustanovljen mladinski oddelek, ki mu je pridružen referent. Toda oddelek je bil dobro organiziran šele l. 1928, ko so bile urejene tudi posamezne panoge mladinskega skrbstva.

Ko je mladinski oddelek začel zbirati gradivo o socialnem stanju mladine, je ugotovil izredno žalostne stvari. Otroci, prepuščeni ulici in slučajni dobrotelji, so bili na robu fizičnega in moralnega propada. Vrste bednih otrok, ki so bili potrebni nujne pomoči, so tvorili otroci nežne mladosti iz predšolske dobe in starejši. Nekaj otrok je mladinski oddelek poslal v zavode nekaj v reje in ostale v otroška zavetišča. Ker pa občina ni imela zavetišča, je otroke oddala v Lichtenurnov zavod, Marijanišče, banovinski dečji dom, Zavod za zdravstveno zaščito mater in dece, zavod šolskih sester v Repnjarh, Zavetišče sv. Jožefa, otroško zavetišče na Viču in banovinsko vzgajališče za defektno dečo v Ponovičah.

Socialni urad deli stalne in izredne podpore v okviru mladinskega skrbstva. Stalne podpore so mišljene le kot pripomoček za vzdrževanje družin, saj po svoji višini ne morejo tvoriti glavnega dohodka družine; te podpore so od l. 1928 do 1934 stalno narasle ter so narasle od 282.000 Din na leto na 400.000 Din. Nasprotno so pa stalno padale izredne podpore, padle so od l. 1928 od 189.000 Din na 112.000 Din. To je v skladu z naraščanjem stalnih podpor, kajti vedno več je bilo onih, ki so prejemale izredne podpore, potem pa še stalne. Upoštevatil je treba še, da se je dvignilo število rejencev in oskrbovancev ter je bila tako odzveza skrb družinskih rednikov; v nekaterih primerih je mestna občina oddala v oskrbo celo po 3—4 otroke iz ene družine.

Dnevna zavetišča za otroke, kot polodprti sistem mladinskega skrbstva, ima občina že delj časa. Zavetišča so vsa leta enako obiskana. V zavetišča so sprejemali otroke v začetku le, da bi bili pod nadzorstvom, ker jih starši, odsotni z doma, niso mogli nadzorovati. Pozneje so pa došla ta zavetišča podporni značaj, ko so začela dajati otrokom tudi hrano. Zdjaj prejema večina otrok brezplačno kosilo in malico, za nekatere otroke pa plačujejo starši, odnosno redniki hrano, ker so njih otroci v zavetščih pred vsem zaradi nadzorstva in ne zaradi bede. Nadzorstvo nad prehrano v dnevnih zavetščih je strogo in stalno, jedilne liste in hrano pregledujeta mestni fizik in upravitelj zavetišča. Zdjaj so samo tri dnevna zavetišča; zavetišče, ki je bilo v neprimernih prostorih v Šoli na Prulah, so združili z zavetiščem pri Sv. Florijanu. Florijansko zavetišče so lani razširili na 2 sobi. Prostorl pa kljub skrbni adaptaciji niso idealni. Dnevni zavetišči v Šiški in na Taboru, ki sta prej v zelo neprimernih prostorih, so premetili v sokolski domova. Zdjaj mestna občina še ne more misliti na dnevna zavetišča v svojih primernih prostorih. Nameravajo še odpreti dve zavetišči in sicer za trnovski in bežigradski okraj. V Trnovem bo zavetišče v sokolskem domu, za Bežigradom pa v novi šoli.

Važna naloga mladinskega skrbstva je tudi prirejanje počitniških kolonij, ki so neobhodno potrebne za mestne otroke. Za prirejanje počitniških kolonij so odločili razlogi: nezadostna prehrana šolarjev, slabe stanovanjske razmere, neprimerna obleka itd. Iz poročil šolskih upraviteljev in protituberkulozne lige je potrebna počitniških kolonij dovolj utemeljena, in so povsem neosnovani očitki onih, ki trde, da so počitniške kolonije luksuz. Otroci, ki so bili bolelni ali slabokrvni, so se vrnili s počitniških kolonij krepiji ter zdravi. Prva kolonija je bila l. 1928 v Velesovem pri Cerkljah, kjer je bilo na počitnicah 90 otrok, 40 so jih pa poslali s kolonijo KJS k morju. Nekaj otrok pošljejo vsako leto v kolonijo protituberkulozne lige na Rakitno, in sicer samo otroke, ki so potrebni posebnega zdravniškega nadzorstva. Leta 1929 in 1933 so poslali otroke v Breznico na Gorenjskem. Ko so l. 1930 zgradili za počitniške kolonije lepo leseno zgradbo v Mednem, je bil položen temelj za prirejanje počitniških kolonij v večjem stilu. Prej so lahko poslali le okrog 130 otrok na počitnice, poslej pa 459. L. 1928 je občina izdala za počitniške kolonije 60.000 Din, lani pa 126.000 Din, torej nad 100% več. Dočim se je število na počitnice poslanih otrok zvišalo za 220%. Otroci so pa potrebni tudi počitnic ob morju, a izdatki za vsakega kolonista so bili doslej 100% višji kakor za otroke v drugih kolonijah, zato je socialno politični odbor predlagal, naj bi občina kupila odnosno najela zemljišče pri morju. Predlog je bil sprejet in lani je imela mestna kolonija že lep uspeh; letovišče je pri Sv. Jakovu—šiljevi. kraj povsem ustreza svojemu namenu in otroci so oskrbovani za 40—45% ceneje kakor so bili prej.

Zaprtil sistem, oskrba otrok v zavodih, zahteva mnogo izdatkov, ker občina nima svojih zavodov. L. 1928 do 1930 so izdali 120.000 Din na leto, l. 1931 so se izdatki

zvišali na 190.000 Din ter ostali na tej šlini tudi lani.

Pod odprtim sistemom mladinskega skrbstva razumemo preskrbo otrok pri rednikih na kmetih, kjer otrok najde zopet starše pri dobrih ljudeh, kar vpliva na njegov razvoj ugodneje, kakor če bi bil zaprt med zidove zavoda. Seveda pa mora biti vseeno dobro nadzorstvo nad redniki. Občina nima zaščitnih sester, zato opravlja nadzorstvo sestre drž. zavoda za zdravstveno zaščito mater in dece. Leta 1928 je bilo v reji 12 otrok, zdaj jih je 59, zato so se tudi dvignili izdatki od 40.000 Din na 150.000 Din. Ako bi hoteli dati v rejo res vse potrebne otroke, bi se izdatki zvišali najmanj še za 100 otrok. Na naših ulicah smo videli že čisto beratiči otroke. Socialni urad je napravil s pomočjo policije racijo na te otroke, da dožene, zakaj prav za prav beratiči. Pogosto pošljejo otroke na cesto starši, ki jih mnogokrat tako izrabljajo ter žive na račun propadanja svojih otrok, a tudi res bedni otroci pridejo od časa do časa na ulice beratiči. Kaže se potreba še po velikopoteznejšem mladinskem skrbstvu, da socialni urad reši otroke, ki propadajo zaradi bede ali brezvestnosti roditeljev. Zato je pa seveda treba sredstva. Značilen je porast mladostnih zločincev v Ljubljani. Godilo se je že, da so šolarji pod vodstvom 11-letnega otroka vlamjali v trgovine pri belem dnevu. Tudi tatičev je med otroci čedalje več.

S tem se pa še nismo dotaknili vseh problemov mladinskega skrbstva. Velike skrbi povzročajo občini zlasti vprašanje nezakonskih otrok. Pravna zaščita nezakonskih mater je pri nas sicer na višku, kljub temu pa največkrat padejo nezakonski otroci v breme občini. Zato bi bilo treba ustanoviti generalno varuštvo pri mladinskem oddelku socialnega urada. Občina bi naj prevzela varuštvo kot juridična oseba nad vsemi nezakonskimi, zanemarjenimi in zapuščenimi otroki, rojenimi in stanujočimi v Ljubljani. Za to bi bilo treba doletiti uradu samo enega uradnika. Generalno varuštvo pri višjem dež. sodišču ima v evidenci nad 600 otrok in ne zmaguje več ogromnega dela. Zato je v interesu zapuščenih otrok ter bednih nezakonskih mater, kakor tudi občine same, da se čim prej uredi to vprašanje mladinskega skrbstva, kajti v tem je izvor zla, ki se kaže tako drastično že na ulici, kljub vsemu delu socialnega urada.

Zborovanje trboveljskih obrtnikov

Trbovlje, 22. marca. Na Jožefovo popoldne je imela tukajšnja podružnica Društva jugoslovenskih obrtnikov v prostorih gostilne Volker svoj letni občni zbor. Lepa udeležba in živahno razpoloženje je pokazalo, da se obrtniško naše doline živo zanima za svoje stanovske zadeve. Občni zbor je vodil namestu obolelega predsednika g. Kocjana podpredsednik g. Guček, ki se je po običajnih uvodnih formalnostih spominjal med letom umrlega člana g. Puškarija, katerega spomin so navzoči stanovski tovariški primeri no počastili v svojem poročilu je g. Guček naglasil razveseljev podvig stanovske zavesti med trboveljskim obrtništvom, kar dokazuje znaten porast članstva v društvu v preteklem poslovnem letu.

Iz tajniškega poročila, ki ga je podal g. Škoberne, je razvidno, da je v podružnici organiziranih že večina trboveljskih obrtnikov, saj šteje podružnica že 108 rednih članov. S pametno gospodarsko politiko pa je društvo tudi doseglo, da ima obrtnišvo v občinskem zastopu tukajšnje občine močno stanovsko zastopstvo. Revizor g. Cimerman je predlagal zahvalo in razrešnico, ki je bila soglasno sprejeta. V imenu osrednjega odbora je pozdrvil zbrane obrtnike g. More iz Ljubljane, ki je izrazil svoje zadovoljstvo, da podružnica tako vzorno deluje in čvrsto napreduje. To je najboljši dokaz, da se obrtnišvo zaveda resnosti časa ter se vedno bolj zbira v svojih stanovskih organizacijah, ki so mu edine zaščitnice v današnjih težkih časih.

Sledile so volitve, pri katerih je bil izvoljen naslednji odbor: častni predsednik g. Kocjan Josip glede na zasluge, ki si jih je pridobil z ustanovitvijo podružnice v Trbovljah. Za predsednika g. Kuhar Herman, podpredsednik g. Pust Rudolf, v odboru pa gg.: Klenovšek Jakob, Pavlenč, Kovač, Tausel, Drobež, Škoberne, Varga, Plodnik in Marinc. Namestniki: Weiss Vlado, Mihelec in Zupan Marija. Nadzorstvo: Brežnik in Kozina, namestniki: Klenovšek Rajko in Cimerman Štefan.

Pri raznoterostih se soglasno sklene, da ostane dosedanja članarina neizpremenjena. Prečitana in sprejeta so bila spremenjena pravila. O posrtninskem fondu obrtnišva poroča g. Malgaj, ki predlaga, da se čim prej izdela tozadevni pravilnik, ki se naj predloži v razpravo na prvem članskem sestanku. Glede obdavčenja obrtnikov je obrtnišvo soglasnega mnenja, da se naj dela na to, da se določi za obrtnike eksistenčni minimum za predpis davčne osnove, ki naj bi ne presegal 6000 Din. Ta predlog je bil že svoj čas predložen zbornici, vendar brez uspeha. Zato je treba to vprašanje znova ventilirati, pred vsem pa se naj dela na to, da se obstoječa davčna praksa, ki zelo obremenjuje obrtnike, primerno ublaži.

Ker je bil dnevni red izčrpan, se je predsednik g. Kuhar v imenu novega odbora zahvalil za izkazano zaupanje ter zaključil občni zbor.

Misli zna brati.
— Meni je treba samo pogledati na moškega, pa že vem, kaj si misli o meni.
— To vam pa mora biti večkrat zelo neprijetno.

Ljubljanski občinski proračun

Ekspeze načelnika finančnega odbora Ivana Tavčarja na proračunski seji mestnega sveta

Ljubljana, 23. marca

K letošnjemu občinskemu proračunu ste gospodje občinski svetovlajo dobili toliko pisemnih referatov in statističnega materiala, da se lahko v svojem uvodnem poročilu v proračunsko debato omejimo le na nekatere najvažnejše konstatacije, ki so potrebne, predno razpravljamo o proračunu.

Proračun za 3 milijone višji od lanskega

Letošnji občinski proračun je precej drugačen od lanskega. Ne samo po svoji računsko-tehnični obliki, temveč tudi po stvarni porazdelitvi dohodkov in izdatkov posameznih poglavij. Proračun znaša Din 46.021.809 in je po številni primerjavi za 600.000 Din nižji od lanskega. V resnici je pa proračun za tri milijone višji od lanskega, ker so iz letošnjega proračuna izostale razne postavke, ki so se lansko leto ponavljale v proračunskih poglavjih in zato tudi navidezno zviševale končno vsoto proračuna. Vse to moramo takoj v začetku povedati, ker drugače ne bi mogli razumeti, zakaj smo primorani letos navzlic navidezno nižjemu proračunu in znižanim proračunskim postavkam vendarle zviševati trošarine, da dosežemo ravnovesje proračuna.

Letošnji občinski proračun obremenjujejo predvsem ti-le izdatki, katerih lansko leto ni bilo: anuiteta posojila za šolo za Bežigradom 225.000 Din, zakonito predpisana dotacija za bolnico in bolniški stroški 750.000 Din, anuiteta posojila za zgradbo vojaških municijskih skladišč 225.000 Din, zvišana najemnina za aerodrom in vojaško vežališče 140.000 Din, anuitete za garancije posojila cestne električne železnice 2 milijona Din, odplačilo Auerspergovega dvorca 365.000 Din, nakup sveta v regulacijske svrhe 100.000 Din, ureditev mestnega muzeja 50.000 Din, prispevek za javne skulpture 50.000 Din, subvencije za gasilna društva, nakup nove motorne brigadne 100.000 Din, za prevzeto stavbno združbo Stan in dom anuiteto 184.000 Din in končno višji izdatki za novonastavljeno pogodbeno uslužbenstvo 550.000 Din ter višji izdatki za pokojnine 800.000 Din. Na priznavalnih mestnih podjetjih je izostala vsota 470.000 Din, tako da je bilo skupno v letošnjem proračunu, še predno je prišel v razpravo, računati za okroglo 6 milijoni več izdatkov, kot lansko leto.

Zavedali smo se, da v današnjih težkih gospodarskih razmerah ne moremo dvigniti proračuna za šest milijonov dinarjev, ker bi morali za cel ta znesek predpisati nove davke. Zato smo se odločili znižati vse proračunske postavke na minimum, mnogokrat tudi v škodo občinskega gospodarstva. S temeljito redukcijo proračunskih postavk smo dobili znesek treh milijonov dinarjev. Primanjkljaj ostalih treh milijonov je pokrit z zvišano trošarino 2.838.054 dinarjev in z zvišanimi občinskimi taksami. Občinsko doklado na državne neposredne davke smo znižali za 5 odst. Prav tako smo znižali tudi davčino na prenočitve za 5 odst. Vse ostale davčine, med temi tudi gostaščina, vodarina in kanalska pristojbina ostanejo v isti izmeri kot lansko leto.

Za omiljenje davčnega pritiska

Zaradi davčne konkurence države in banovine se mora občina vedno bolj umikati k trošarinam na potrošnja. Karkoli je izven trošarine obdavčljivega, je porabila državna uprava in banovina. Mestne občine so zato v vedno večji zadregi, kako pokriti svoje proračune. Velike trošarine na življenjske potrebščine so posebno za konsumente krivične. Zato občine s trošarinami tudi ne bodo smele pretiravati, ker je življenje že brez trošarine dovolj drago. Država bo morala občinam dopustiti del davčin. Zakon o samoupravnih finančah je neobhodno potreben, da bodo že vendarle enkrat razmejene davčne vrste na državo, banovino in občine in tako je tudi v naprej znano, s kakšnimi in kolikšnimi dohodki lahko računajo občine.

Znižanje občinskih davčin se mnogokrat zahteva z utemeljitvijo, da je država in banovina znatno zvišala svoje davčine in da je sedaj zato občina poklicana, da popusti na svojih davčinih. Na osnovi take utemeljitve ne bi smeli zniževati ob-

činskih davčin, ker bi s tem soglašali, da plačujejo občani odsej banovini, oziroma državi tisto, kar bi drugače plačevali občini. Pravilnejše je, da se borimo za čim večji delež občinskih davčin od celokupnih javnih davčev, kar jih zbere mesto, in da se obenem borimo za omiljenje vedno bolj ostrega davčnega pritiska države in banovine. Le tako varujemo interes občine in pospešujemo njen gospodarski in socialni razvoj.

Mestna občina je z letošnjim proračunom gotovo pokazala mnogo uvidenosti za težave našega gospodarstva, ko je znižala občinske doklade in zreducirala občinske potrebščine na minimum. Seveda s temi popusti na občinskih dohodkih in izdatkih ne bo posebno olajšan položaj davkoplačevalcev, ker bodo morali državi in banovini plačevati višje davčine, one, ki bi drugače lahko prišle v korist občine. Od skróčnega proračunskega stanja bomo imeli v mestu le škodo, ki se letos mogoče še ne bo tako hudo čutila, naslednja leta pa gotovo, če se ne zboljšajo razmere. Odkrjeni občinski proračun pomeni zastoj gradbene delavnosti, propadanje socialnega skrbstva in kulturnih ustanov, skratka nazadovanje mesta na celi črti.

Napredek mesta

V zadnjih šestih letih je občinska uprava ogromno storila za napredek mesta. Nobena dela se nismo ustrašili, samo da dvignemo Ljubljano iz provincijalnega obelježja v moderno mesto. Ni se nam sicer posrečilo dograditi vsaj tisto, kar so bivše pasivne občinske uprave zamudile, mislimo pa vendarle, da smo tako temeljito preobrazili Ljubljano, da se ji to pozna na vsak korak. Mimogrede naj ugotovimo, da se je zgradilo nad sto cest, položilo se je tla več kot preje v 25 letih, kanalov se je zgradilo 26 km, to je polovico celotnega kanalskega omrežja. Za ceste se je izdalo od leta 1929, do 1934, izvezmi redno vzdrževanje in čiščenje, 27,1 milijonov dinarjev, za kanale 98 milijonov dinarjev, za mostove in vodne zgradbe 3,8 milijonov dinarjev. Letos se bodo nadaljevala v zadnjem sektorju regulacijska dela na Ljubljani, ko je preje občinska uprava rešila težavna tehnična in finančna vprašanja. Cestna, kanalska in regulacijska dela v Ljubljani, izpolnjujejo nestrta druga regulacijska dela po mestu, tako da je Ljubljana dobila izgled in komunikacijska sredstva, ki ji po njenem položaju pripadajo.

Umljivo je, da se občinska gradbena delavnost s tem naglim tempom, kot doslej, za naprej ne bo mogla vršiti. Zaradi izjemnih gospodarskih razmer in ker se občini stalno odvzemajo dohodki, bo morala občinska uprava omejiti investicijska dela. Seveda bo zmanjšana občinska gradbena delavnost neugodno vplivala na konsumno moč mesta in na zaposlenost delovnih moči, in s tem v zvezi tudi na trgovino in obrt. Naj se modruje o občinskih investicijah kakor se hoče, gotovo je, da bi bila gospodarska kriza v mestu zadnja leta neprimerno težja, če bi občina ne vzdrževala vsaj del gradbene akcije in s tem omogočila delavstvu, obrti in trgovini zaskrbež, mnogokrat edini, ki je bil v mestu dosegljiv.

Posojila in anuitete

V našem časopisu se priobčujejo statistike, koliko je vsak ljubljanski občan obremenjen z občinskimi dolgi in anuitetami. Da so poročila bolj senzacionalna, so prikrojena tako, da na videz izgleda, kot da mora vsak občan tudi res plačati svoj delež za investicijo. Zadeva s posojili in anuitetami je pa le malo drugačna. Z 31. marcem 1935 je stanje posojil, najetih za gradbo mestnih stanovanjskih hiš 45.541.202 Din. Na račun anuitet mora plačati občina, ko vpostevamo donos najemnin 2.594.135 Din. Za zgradbo cest dolguje občina 15.362.445 Din, za regulacijo mesta 7.860.636 Din, za zgradbo kanalov 5.482.779 Din, za vodne zgradbe in mostove 2.149.338 Din, za šole 857.619 Din, za socialne ustanove 7.430.463 Din, za popravila magistratnega posojila in še nekatera druga posojila znesek 2.080.282 Din. Občinske investicije izven stanovanjskih hiš znašajo po stanju 31. marca 1935 42.223.654 Din, z letno anuiteto 3.526.894 Din. Skupno je občinski redni proračun obremenjen z anuitetami v znesku 6.121.029 Din.

Mestna podjetja

Mestna podjetja imajo svoje proračune in je ključna obremenjena s 15.727.746 Din posojila, elektrarna s 25.276.569 Din, plinarna s 5.088.397 Din, pogrebni zavod z 2.931.093 Din, zastavljavnica z 862.655 dinarji in pripraga z 221.009 Din. Skupno stanje investicijskih posojil za mestna podjetja znaša 50.107.459 Din z anuiteto 5.532.235 Din.

Vsa mestna podjetja so aktivna, vse anuitete za svoje investicije pokrivajo iz lastnih sredstev, poleg tega pa še odračunavajo v občinski proračun letno 6.157.150 Din, to je približno toliko, kolikor znaša anuitetna služba za vsa občinska posojila. Za vsa v občinskem proračunu izkazana investicijska posojila se torej ne potrosi ne en dinar občinskih davčin, ampak se izplačujejo investicije iz lastnega donosa, ali pa iz dobička mestnih podjetij. Iz tega sledi, da statistika, ki ne vpošteva donosa investicij, ni točna, če hoče davkoplačevalcu dopovedati, da je plačeval anuitete, katerih mu v resnici ni bilo treba.

Odplačevanje posojil

Skoraj brez izjeme vse občine, morajo vsaj za neproduktivna posojila (komunikacije, kanale, šole, socialne ustanove) odplačevati z anuitetno službo redni proračun. Za ljubljansko občino je, kakor povedano, položaj ugodnejši in bo še bolj, ko bo že čez osem let odplačanih 25 milijonov posojil za zgradbo stanovanjskih hiš.

Ako pa govorimo o skorajšnjem odplačilu velikega dela posojil na stanovanjske hiše, ne smemo misliti najemniki, da se ta odplačila vrše na njihov račun. Ugotovili smo že, da plača občina letno iz lastnih sredstev (čistega donosa podjetij) 2.600.000 dinarjev odplačil na posojila. Najemnine mestnih stanovanjskih najemnikov ne zadostujejo niti za obrsti investiranje glavnice in za vzdrževanje stroške, ker je še na tem računu izkazan primanjkljaj Din 860.269. Amortizacijska doba mestnih hiš torej ni v nobeni zvezi z najemninami, kot se pogosto trdi, ali celo s podaljšanjem amortizacijske dobe, s čimer se utemeljuje znižanje najemnin.

Pasivnost cestne železnice

Kot je pa stanje rednih občinskih posojil ugodno, je neugodno položaj posojil cestne železnice, za katere je prevzela občina garancijo. Dne 25. marca 1935 so znašala posojila cestne železnice 54.433.276 dinarjev, z anuiteto 5.675.367 dinarjev. Cestna železnica v celoti plačila anuitet iz donosa svojih dohodkov ne zmora. Zato je morala občina v svoje breme prevzeti v letošnjem proračunu anuitet za 3.327.367 dinarjev. Za toliko je za občino sedaj cestna železnica pasivna.

Prvi in poglavitni vzrok pasivnosti cestne železnice je stalno padanje števila potnikov. Se leta 1932 se je prevozilo na dan 19.000 potnikov, dočim se jih je leta 1934 prevozilo le 13.300, torej 5700 dnevno manj. Težke gospodarske razmere onemogočajo množičam prebivalstva, da bi se posluževale tramvaja. Rentabiliteta tramvaja je bila zgrajena na prometu v normalnih gospodarskih razmerah in so le izjemne razmere prinesle neizbežen in zaenkrat tudi nepopravljiv deficit. Tudi nekaj milijonov investicijskih stroškov zaradi izjemnih razmer problematizirajo obratovanje cestne električne železnice. Podtacija in remiza sta zgrajeni za veliko tramvajsko omrežje bodočnosti in z milijonskimi investicijami preobremenjujeta današnji skróčni obrat. Poleg tega obremenjujejo tramvajске investicije interkalarnne obrsti v znesku Din 2.428.755 iz dobe, ko se je zgradilo tramvaj za zadrževalo iz političnih razlogov. Končno ne smemo pozabiti, da je v breme tramvaja padla vsa izguba za svojočasni avtobusni promet v znesku 2.165.593 Din.

Temeljita sanacija cestne železnice, ki je sedaj najtežji občinski finančni problem, bo mogoča šele tedaj, če se število potnikov dvigne zopet na normalno višino. Za čas gospodarske krize bo zato morala občina računati s letnim primanjkljajem, katerega bi morala kriti iz proračunskih sredstev. Izguba cestne železnice se bo pa dala znatno zmanjšati, če bi se občini posrežilo dobiti za cestno železnico ugodnejše posojilo. Kajti sedanja posojila se obre-

tujejo po 9 do 10 odst., kar je pa za današnje priroke gotovo previsoko. Dokler se ne zviša število potnikov in zniža obrestna mera, ni niti nasmoti, da bi se tramvajsko omrežje razširilo, če je tudi že danes za to potreba podana.

Kot ima pa občina s tramvajskim prometom izgubo, pa ne smemo pozabiti na neposredni dobiček. Občina je dobila s tramvajem odlično prometno sredstvo, ki veže ne samo mestne okraje, ampak tudi okolico z mestom. Vse prebivalstvo je deležno ugodnosti tramvajskega prometa, pri tem ne v zadnji meri naša trgovina in obrt, ki je čvrsteje pritegnila s tramvajem okoliciškega konsumenta. Iz tujsko-prometnih in konsumentskih razlogov Ljubljana tramvaja pogrešati ne more in bi ga morala danes zgraditi, če ga bi ne imela. Kot moramo iz davčnih sredstev graditi in vzdrževati ceste, tako moramo tudi plačevati tramvaj, če ga hočemo imeti. Prevelika bi bila naša zahteva, če bi želeli, da mora tramvaj svoje investicije sam plačevati. Upamo, da je sedanja velika obremenitev občine z vzdrževanjem tramvajskega prometa le začasna, do zboljšanja gospodarskih razmer.

Dotacije državni upravi

V vedno večje breme občinskega proračuna so stroški, katere ima občina za dotacije državni upravi in državnim ustanovam, odnosno ustanovam, za katere bi morala skrbeti država. Še leta 1928, so znašali ti izdatki le 1.527.240 dinarjev, dočim znašajo letos 5.023.787 Din, da ne vpošteva izdatkov za posle sreskega načelstva, ki je del magistratne uprave in ki znašajo tudi okrog 900.000 Din. Po predpisu zakona o bolnicah nam je bil naložen samo za dotacijo ljubljanski splošni državni bolnišnici letni izdatek 600.000 Din. Večnemu prevajevalju državnih obvez na občino mora biti konec. Občina ima že veliko preve svojih obvez in ne more nositi še drugih. V tej zvezi je tudi izdatek 1.368.447 dinarjev za vzdrževanje ženske realne gimnazije. Banovina je po zakonu dolžna graditi, država pa vzdrževati srednje šole. Občina mora pričeti z likvidacijo stroškov za srednje šole in bo zato tudi letos ukinila prvi razred ženske realne gimnazije, da preide tako postopoma ta skrb na banovino, oziroma državo. Prihranek na stroške za gimnazijo, bo občina zelo potrebovala za izgraditev osnovnega šolstva. Od leta 1911, dalje ni mogla občina zgraditi nobene ljudske šole, navzlic velikemu porastu mesta in s tem tudi šoloobveznih otrok. Prvi korak je bil storjen šele lansko leto z zgradbo šole za Bežigradom.

Namešenci in delavci

V sedanjem času splošne velike brezposelnosti je umljiv pritisk na občino, da zaposti čim več namešencev in delavcev. Iz socialnih razlogov se občina ni mogla izogniti dolžnosti, da zaposli čimveč ljudi. Kdo je bolj poklican kot javne ustanove, da dajo kruha ljudem takrat, ko ga ne morejo dobiti v privatnem gospodarstvu. Vendar ima možnost zaposlitve v javnih ustanovah tudi svoje meje. Mislimo, da je občina to mejo že prekoračila. Mestna občina je imela v svojih uradih in podjetjih leta 1931, zaposlenih 464 oseb (pri tem so delavci izvezti, ker gredo na račun materialnih izdatkov), dočim jih ima sedaj zaposlenih 584 oseb, to je 120 oseb več kot pred tremi leti. Temu odgovarjajoče so porastli tudi osebni izdatki v občinskem proračunu za okroglo 400.000 dinarjev in v proračunih mestnih podjetij pa celo za 1.100.000 dinarjev. Le ena tretjina v zadnjih letih nastavljenih namešencev je zaposlenih iz resnične službene ali obratne potrebe, vsi drugi so zaposleni zgolj iz socialnih razlogov. Občina vsaj nekaj let ne sme več pomnoževati svojega osebja, če neče resno ogroziti svojega gospodarstva. Posebno v letošnjem letu ni prav nobene možnosti, da bi občina sprejela v službo kakoga nameščenca.

Javna dela

Splošne gospodarske težave, ki so končno dobile svoj odraz tudi v občinskem proračunu, ne smemo zamegliti vedno rastočih potreb mesta, ki jih ima v pogledu zgraditve komunikacij, kanalov, regulacije mesta, ureditve trga, izgraditve gasilske službe, tujskega prometa, šol, zdravstvenih naprav in ne nazadnje socialnega skrbstva, ki spada med prve naloge občine. Nobenih naporov in žrtve se ne smemo ustrašiti, samo, da ne zastane mesto v svojem razvoju. Optimizem in veselje do ustvarjanja čega dela nas ne sme nikdar zapustiti. Verovati moramo, da bomo tudi trenutne gospodarske težave prebrodili in ustvarili no-

ve predpogoje za zopetno največjo gradbeno delavnost.

Letošnji občinski proračun res ni v stanju omogočiti večja dela. Saj razen rednega in nepogrešljivega vzdrževanja obstoječih občinskih naprav ne predvideva drugih večjih del kot zgradbo šole za Bežigradom in regulacijo zadnjega sektorja Ljubljane. Veseli smo, da pa javna gradbena delavnost v mestu le ne bo popolnoma zamrla, ker se nam obeta zgradba banovinske palače, zgradba državne gimnazije za Bežigradom in tlakovanje Bleiweisove ceste iz kaldrmanskega fonda, ter tlakovanje Zaloške, Tržaške in Karlovske ceste iz fonda za javna dela. Manjša regulacijska dela se bodo lahko izvršila tudi iz banovinskega bednostnega fonda. Tako bo navzlic vsemu v mestu le nekaj gradbene agilnosti in kar je najvažnejše, nekaj za služka, ki ne bo v prid samo delavstvu, ampak tudi trgovini, obrti in industriji.

Občinski svet prosim, da sprejme občinski proračun z vsemi njegovimi senčnimi stranmi v upanju, da se morajo gospodarske in socialne razmere slej ali prej spremeniti na bolje. Takrat bo tudi iz številke občinskega proračuna najti mnogo več kot danes možnosti, da zadostimo življenjskim potrebam ljubljanskega prebivalstva.

ZVOCNI KINO »SOKOLSKI DOM«
v šiški. — Telefon 33-87
Vesela opereta
Enkrat v življenju
Käthe Nagy, Albach Retty, Greta Teimer v glavnih vlogah.
V dopolnilno nov Paramountov zvočni tednik
Predstave v soboto ob 7. in 9., v nedeljo in ponedeljek ob 3., 5., 7. in 9.
V torek: BELA ZENA

Radioprogram

Nedelja, 24. marca.
7.30: Izkušnja z umetnimi travniki in s kisanjem krme. 8.00: Z dobro voljo v novi dan (plošče). 8.20: Poročila. 8.30: Orgelski koncert. 9.00: Radijski orkester. 9.40: Versko predavanje. 10.00: Prenos iz stolnice. 11.00: Kmečki trio. 11.40: Otroška ura. 12.00: Čas, radijski orkester. 15.00: Plošče po željah. 15.30: Majda. Izvirna slovenska radijska opereta, prirejena po Jos. Fran. Knafličevih veseli trojezniki »Kmečki teater«. 17.30: Vaček na valček na ploščah. 19.30: Nac. ura. 20.00: Čas, jedilni list, program za ponedeljek. 21.10: Akademski pevski kvintet, vmes klavirska harmonika solo. 21.15: Radijski orkester, vmes čas in poročila. 22.30: Iz zvočnih filmov (plošče).
Ponedeljek, 25. marca.
7.30: Zelenjadni vrt spomladi. 8.00: Poročila. 8.20: Premiove sionske speve poje s spremljevanjem radijskega orkestra gd. Štefka Korenčanova. 9.00: Versko predavanje. 9.15: Prenos iz franc. cerkve. 9.45: Orgelski koncert na ploščah. 10.00: Pasja steklina. 10.20: Marijine pesmi na ploščah. 10.40: Ga. Tončka Suštarjeva poje s spremljevanjem radijskega orkestra. 12.00: Čas, radijski orkester (po željah). 15.00: Plošče po željah. 16.00: Tamburaški orkester. 19.30: Nac. ura. 20.00: Prenos opere iz Zagreba, v odmoru: čas, poročila, jedilni list, program.
Torek, 26. marca.
11.00: Soška ura: Čari podzemlja. 12.00: Na planinah lušno biti (plošče). 12.50: Poročila. 13.00: Čas, Sviraj balalajka! (plošče). 18.00: Otroški koteček. 18.20: Primorska kuhinja. 18.40: Nemščina. 19.10: Pravna ura. 19.30: Nac. ura. Ob 100 letnici rojstva Josipa Stefanca — pesnika in fizika. 20.00: Čas, jedilni list, program za sredo. 20.10: Klavirski koncert prof. Marjana Lipovška. 21.00: G. Jože Rus poje narodne s klavirjem, vmes radijski orkester. 21.30: Čas, poročila, radijski orkester. 22.30: Angleške plošče.
Sreda, 27. marca.
12.00: Iz slovenskih oper (plošče). 12.50: Poročila. 13.00: Čas, Glasbene slike na ploščah. 18.00: Plošče po željah. 18.30: Pogovor s poslušalci. 19.00: Sokolske veti. 19.20: Čas, jedilni list, program za četrtek. 19.30: Nac. ura. 20.00: Slovenske narodne pesmi poje ga. Milena Verbič-Štrukelj. 21.30: Mandolinistični sekstet. 22.00: Čas, poročila. 22.15: Radijski orkester. 23.00: Vesperanto: Slovenska nevesta.
Četrtek, 28. marca.
12.00: Jager gre na jago (nekaj lovskih pesmic na ploščah. 12.50: Poročila. 13.00: Čas, uvertura na ploščah. 18.00: Hej trubacul (vojaska godba na ploščah). 18.30: Sprehodi po stari Ljubljani. 18.50: Srbohrvaščina. 19.20: Čas, jedilni list, program za petek. 19.30: Nac. ura. 20.00: Prenos iz Beograda. 22.00: Čas, poročila. 22.20: Iz operet (plošče).
Petek, 29. marca.
11.00: Soška ura: Najvažnejši dogodki po svetu. 12.00: Kaj pa to? (revija plošč). 12.50: Poročila. 13.00: Čas, Venček venčkov na ploščah. 18.00: Kulturno življenje starih narodov. 18.20: Radijski orkester. 18.40: Literarna ura: Recitacije Medvedovič del. 19.00: radijski orkester. 19.20: Čas, jedilni list, program za soboto. 19.30: Nac. ura. 20.00: Prenos koncerta ljubljanske filharmonije iz Uniona. Dirigent: Rene Baton (iz Pariza). 21.40: Čas, poročila. 22.00: Čitro solo. 22.30: Zakaj veseli bi ne peli (plošče).
Sobota, 30. marca.
12.00: Čez drn in strn (kar po celem in brez kažipotov — revija plošč. 12.50: Poročila. 13.00: Čas, Čez drn in strn (kar po celem in brez kažipotov — revija plošč). 18.00: Radijski orkester. 18.15: Aktualnosti. 18.30: Radijski orkester. 18.50: Francosčina. 19.20: Čas, jedilni list, program za nedeljo. 19.30: Nac. ura. 20.00: Zunanji politični pregled. 20.20: Koncert godbe Sokola I.; lahka glasba — vmes harmonika solo. 21.15: Čas, poročila. 22.15: Radijski orkester.

7.30: Izkušnja z umetnimi travniki in s kisanjem krme. 8.00: Z dobro voljo v novi dan (plošče). 8.20: Poročila. 8.30: Orgelski koncert. 9.00: Radijski orkester. 9.40: Versko predavanje. 10.00: Prenos iz stolnice. 11.00: Kmečki trio. 11.40: Otroška ura. 12.00: Čas, radijski orkester. 15.00: Plošče po željah. 15.30: Majda. Izvirna slovenska radijska opereta, prirejena po Jos. Fran. Knafličevih veseli trojezniki »Kmečki teater«. 17.30: Vaček na valček na ploščah. 19.30: Nac. ura. 20.00: Čas, jedilni list, program za ponedeljek. 21.10: Akademski pevski kvintet, vmes klavirska harmonika solo. 21.15: Radijski orkester, vmes čas in poročila. 22.30: Iz zvočnih filmov (plošče).
Ponedeljek, 25. marca.
7.30: Zelenjadni vrt spomladi. 8.00: Poročila. 8.20: Premiove sionske speve poje s spremljevanjem radijskega orkestra gd. Štefka Korenčanova. 9.00: Versko predavanje. 9.15: Prenos iz franc. cerkve. 9.45: Orgelski koncert na ploščah. 10.00: Pasja steklina. 10.20: Marijine pesmi na ploščah. 10.40: Ga. Tončka Suštarjeva poje s spremljevanjem radijskega orkestra. 12.00: Čas, radijski orkester (po željah). 15.00: Plošče po željah. 16.00: Tamburaški orkester. 19.30: Nac. ura. 20.00: Prenos opere iz Zagreba, v odmoru: čas, poročila, jedilni list, program.
Torek, 26. marca.
11.00: Soška ura: Čari podzemlja. 12.00: Na planinah lušno biti (plošče). 12.50: Poročila. 13.00: Čas, Sviraj balalajka! (plošče). 18.00: Otroški koteček. 18.20: Primorska kuhinja. 18.40: Nemščina. 19.10: Pravna ura. 19.30: Nac. ura. Ob 100 letnici rojstva Josipa Stefanca — pesnika in fizika. 20.00: Čas, jedilni list, program za sredo. 20.10: Klavirski koncert prof. Marjana Lipovška. 21.00: G. Jože Rus poje narodne s klavirjem, vmes radijski orkester. 21.30: Čas, poročila, radijski orkester. 22.30: Angleške plošče.
Sreda, 27. marca.
12.00: Iz slovenskih oper (plošče). 12.50: Poročila. 13.00: Čas, Glasbene slike na ploščah. 18.00: Plošče po željah. 18.30: Pogovor s poslušalci. 19.00: Sokolske veti. 19.20: Čas, jedilni list, program za četrtek. 19.30: Nac. ura. 20.00: Slovenske narodne pesmi poje ga. Milena Verbič-Štrukelj. 21.30: Mandolinistični sekstet. 22.00: Čas, poročila. 22.15: Radijski orkester. 23.00: Vesperanto: Slovenska nevesta.
Četrtek, 28. marca.
12.00: Jager gre na jago (nekaj lovskih pesmic na ploščah. 12.50: Poročila. 13.00: Čas, uvertura na ploščah. 18.00: Hej trubacul (vojaska godba na ploščah). 18.30: Sprehodi po stari Ljubljani. 18.50: Srbohrvaščina. 19.20: Čas, jedilni list, program za petek. 19.30: Nac. ura. 20.00: Prenos iz Beograda. 22.00: Čas, poročila. 22.20: Iz operet (plošče).
Petek, 29. marca.
11.00: Soška ura: Najvažnejši dogodki po svetu. 12.00: Kaj pa to? (revija plošč). 12.50: Poročila. 13.00: Čas, Venček venčkov na ploščah. 18.00: Kulturno življenje starih narodov. 18.20: Radijski orkester. 18.40: Literarna ura: Recitacije Medvedovič del. 19.00: radijski orkester. 19.20: Čas, jedilni list, program za soboto. 19.30: Nac. ura. 20.00: Prenos koncerta ljubljanske filharmonije iz Uniona. Dirigent: Rene Baton (iz Pariza). 21.40: Čas, poročila. 22.00: Čitro solo. 22.30: Zakaj veseli bi ne peli (plošče).
Sobota, 30. marca.
12.00: Čez drn in strn (kar po celem in brez kažipotov — revija plošč. 12.50: Poročila. 13.00: Čas, Čez drn in strn (kar po celem in brez kažipotov — revija plošč). 18.00: Radijski orkester. 18.15: Aktualnosti. 18.30: Radijski orkester. 18.50: Francosčina. 19.20: Čas, jedilni list, program za nedeljo. 19.30: Nac. ura. 20.00: Zunanji politični pregled. 20.20: Koncert godbe Sokola I.; lahka glasba — vmes harmonika solo. 21.15: Čas, poročila. 22.15: Radijski orkester.

12.00: Iz slovenskih oper (plošče). 12.50: Poročila. 13.00: Čas, Glasbene slike na ploščah. 18.00: Plošče po željah. 18.30: Pogovor s poslušalci. 19.00: Sokolske veti. 19.20: Čas, jedilni list, program za četrtek. 19.30: Nac. ura. 20.00: Slovenske narodne pesmi poje ga. Milena Verbič-Štrukelj. 21.30: Mandolinistični sekstet. 22.00: Čas, poročila. 22.15: Radijski orkester. 23.00: Vesperanto: Slovenska nevesta.
Četrtek, 28. marca.
12.00: Jager gre na jago (nekaj lovskih pesmic na ploščah. 12.50: Poročila. 13.00: Čas, uvertura na ploščah. 18.00: Hej trubacul (vojaska godba na ploščah). 18.30: Sprehodi po stari Ljubljani. 18.50: Srbohrvaščina. 19.20: Čas, jedilni list, program za petek. 19.30: Nac. ura. 20.00: Prenos iz Beograda. 22.00: Čas, poročila. 22.20: Iz operet (plošče).
Petek, 29. marca.
11.00: Soška ura: Najvažnejši dogodki po svetu. 12.00: Kaj pa to? (revija plošč). 12.50: Poročila. 13.00: Čas, Venček venčkov na ploščah. 18.00: Kulturno življenje starih narodov. 18.20: Radijski orkester. 18.40: Literarna ura: Recitacije Medvedovič del. 19.00: radijski orkester. 19.20: Čas, jedilni list, program za soboto. 19.30: Nac. ura. 20.00: Prenos koncerta ljubljanske filharmonije iz Uniona. Dirigent: Rene Baton (iz Pariza). 21.40: Čas, poročila. 22.00: Čitro solo. 22.30: Zakaj veseli bi ne peli (plošče).
Sobota, 30. marca.
12.00: Čez drn in strn (kar po celem in brez kažipotov — revija plošč. 12.50: Poročila. 13.00: Čas, Čez drn in strn (kar po celem in brez kažipotov — revija plošč). 18.00: Radijski orkester. 18.15: Aktualnosti. 18.30: Radijski orkester. 18.50: Francosčina. 19.20: Čas, jedilni list, program za nedeljo. 19.30: Nac. ura. 20.00: Zunanji politični pregled. 20.20: Koncert godbe Sokola I.; lahka glasba — vmes harmonika solo. 21.15: Čas, poročila. 22.15: Radijski orkester.

SLAVIJA JUGOSLOVANSKA ZAVAROVALNA BANKA

V LJUBLJANI, Gosposka ulica šte. 12, telefon šte. 2176, 2276

Podružnice: BEOGRAD, ZAGREB, SARAJEVO, OSIJEK, NOVI SAD in SPLIT

Sivalni stroji od Din 1600 naprej. Otroški vozički od Din 200 naprej.

Dvokolesa od Din 950.- naprej. »Sachs« motorji od Din 5000.-
Ceniki franko! naprej — pri Ceniki franko!
»TRIBUNA« F. BATJEL, LJUBLJANA, Karlovska c. 4.

VABILO

na

redni občni zbor

POSOSILNICE V TREBNJEM

Ki bo v nedeljo, dne 7. aprila 1935 ob 9. uri dopoldne v
zadružni pisarni.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva.
2. Potrjenje računskega zaključka za l. 1934.
3. Čitanje revizijskega poročila.
4. Volitev nadzorstva.
5. Slučajni predlogi zadružnikov.

NAČELSTVO.

Makulturni papir

proda

»Uprava „Slovenskega Naroda“,
Ljubljana, Knaflijeva ulica šte. 5

Strti v globoki žalosti naznanjamo, da je
naša srčno ljubljena hčerka

Zora Pahor

dijakinja

nenadoma preminula dne 21. marca t. l., pre-
videna s tolažili sv. vere.

Pogreb nepozabne pokojnice bo v soboto,
dne 23. t. m. ob 4. uri popoldne iz mrtvašnice
viškega pokopališča.

Ljubljana, dne 22. marca 1935.

Zalujoči ostali.

Cene malim oglašom: Po 50 par za besedo, Din 2.- davka za vsak oglas. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 7.-. Preklidi, izjave po Din 1.- beseda, Din 2.- davek. Najmanjši znesek za enkratno objavo Din 12.-. Vsi mali oglasi se plačajo vnaprej.

SLUŽBE

Beseda 50 par. davek 2 Din
Najmanjši znesek 7 Din

BIVSKEGA POMOČNIKA
sprejme — salon »Breskvar«, Domžale.

POTNIKU

stalno potujočemu na štajersko in v Prekmurje — se pridruži zastopnik špecijskega predmeta. — Ponudbe na: R. P., Ljubljana, Staničeva 20/I, levo. 1140

PEK

išče službo poslovodje. — Sedovšek, Radovljica.

FRIZERKO

sprejem. — Heimgartner, Slovenska Bistrica.

PRODAM

Beseda 50 par. davek 2 Din
Najmanjši znesek 7 Din

PRISILNICE

parne lokomobile, traktorje itd. prodam. — Sefer, Zagreb, Klavnička 6.

MAGNOLIJE

sadike, dobro okorenjene, cveto belo — nudi Golob Franc, Ljubljana, Hranilniška šte. 8. 1036

POLOVIČNA CENA!

Velika miza Din 160, stoli 60, postelje 100, veliki lesteneč, kompl. postelja 120, komp. 200, plinski rešo 120, zložljiva postelja 100, gašperček Din 60. — Promet, Napoleonov trg. 1128

MALI OGLASI

Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti
znamko. — Popustov za male oglašje ne priznamo.

SIVALNI STROJ

»Singer« ugodno prodam. — Naslov pove uprava »Slov. Narod«, 1133

SIVALNI STROJ

in opravo poceni prodam. — Detelova 4, Linhartova, desno. 1124

NA DRAŽBI

se proda 26. marca ob 15. uri popoldne dva konja, voz-dira. Podmilščakova ulica 26, Spodnja Šiška. 1123

MODERNE SPALNICE

(orehova korenina), pleskane v najnovejši orehovi imitaciji in kuhinjske oprave dobite najceneje pri — Andlovic, Ljubljana, Komenskega ulica št. 34. 33/L

OTROSKI VOZIKI

najcenejši in najmodernejši edino v specialni tovarni KUCLER & CO., Celovška cesta št. 28. 1120

KUPIM

Beseda 50 par. davek 2 Din
Najmanjši znesek 7 Din
SESALKO ZA VINO
kupi Verbič, Logatec.

OTROSKI TRICKELJ

kupi Jesih, Medvode.

ŽIVALI

Beseda 50 par. davek 2 Din
Najmanjši znesek 7 Din

PAPAGAJCKI

raznih barv, mali, krotki, 4 tedne stari, naprodaj. — Cigliarjeva cesta 10, Moste. 1129

Zapustil nas je za vedno naš predobri oče, stari oče, gospod

FRANC ZOMER

dne 22. t. m. po dolgi in mučni bolezni, preminil s tolažili sv. vere.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v nedeljo, dne 24. marca 1935, ob pol 3. uri popoldne iz hiše žalosti, Vodovodna cesta št. 56, na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 22. marca 1935.

ZALUJOČI OSTALI.

Zapustil nas je predobri oče

Božidar Bežek

dvorni svetnik v pok.

v petek, 22. marca 1935 ob 17. uri.

Pogreb bo dne 24. marca ob 2. uri popoldne iz hiše žalosti, Trdinova ulica 2-II, na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 23. marca 1935.

ZALUJOČI OTROCI

Mali oglasi se lahko naroče v naših podružnicah: Maribor, Strossmayerjeva 3 b, Novo mesto, Ljubljanska cesta, Celje, Kocenova ulica 2, Jesenice, Ob kolodvoru 101.

Vse informacije daje uprava »Slovenskega Naroda«, Ljubljana, Knaflijeva ulica 5.

NOVOSTI ZA ZAVESE

dobite v veliki izbiri v specialni trgovini

RUDOLF SEVER,

Ljubljana, Marjin trg šte. 2, kjer vam jih tudi strokovnjaško izvrši. 26/L

ZA MAL' D'NARJA

DOST' MUZKE!

Plošče, gramofone, izposojamo, zamenjavamo, prodajamo in kupujemo. — ELEKTROTON d. z o. z., pasaza nebotičnika.

»BUFFET« S. J. JERAJ,

Ljubljana, Sv. Petra cesta 38 toči prvovrstna vina in žganje po sledečih konkurenčnih cenah:

namizno belo	1 Din 8.-
rizling	1 > 10.-
čvček	1 > 10.-
župsko vino	1 > 10.-
silvanec	1 > 12.-
rizling l. 1931	1 > 14.-
hruševac, sladki	1 > 5.-

Žganje:
tropinovec 1 Din 22.-
slivovka 1 > 24.-
hruševac 1 > 28.-
brinjevec 1 > 32.-
Zdravilni sadni kis 1 > 3.-
1138

V nedeljo in na praznik vsi h

KALINU NA GLINCE

(Traven), kjer bo koncert, žovca, ocvrte in pečene piške, potica in dobro pristno vince. — Se priporoča gostilničar Kalin. 1131

KAM PA V NEDELJO?

K »Vinkot«, Ljubljana, Tržaška cesta šte. 4. — Dobra kapljica; topla in mrzla jedila na razpolago! Otvoritev balnišča. — Se priporoča Roje Vinko 1125

50 PAR ENTLANJE,

azuriranje, plisiranje, vezenje zaves, monogramov, izdelovalnica perila. — »JULJANA«, Ljubljana, Gosposvetska cesta (v bližini Slamiča). 21/L

Driporoča

se za izdelavo najboljših fotografij

FOTOateljé DORIS

Aleksandrova c. 1
dvorišče Kina Ideal

HALO!

Jutri, v nedeljo, priredi restavracija

»FRANKOPANSKI DVOR«, ŠIŠKA

domačo zabavo s plesom. — Prispela so nova vina. — Priznana kuhinja. — Vstop prost! — Na razpolago urejena balniška igrišča in keglišče. — Sepriporoča UKMAR.

P A R K E T F

hrastove, bukovne, jesenove, javorjeve za kuhinje, asfalt za polaganje na betonska tla in vsakovrstne druge lesene in kamenite podove — dobavlja najceneje samo

JUGO-PARKET družba z o. z.

LJUBLJANA, SELENBURGOVA ULICA ŠTEV. 7
Skladišča: LJUBLJANA, MARIBOR, ZAGREB.

Na toaletno mizo
lepih dam,
ki hočejo ohraniti zdravo kožo
in zdrav naravni tain spada le

RIVIERA

TOALETNO MILO,

ki je izdelano po kemičnih strokovnjakih na bazi olivnega olja